

Snyder

VYTVÁRANIE MODERNEJ UKRAJINY

(poznámky ku [Snydrovmu čerstvému zimnému semestru histórie na Yale](#))

[Abstrakt](#)

[Prednášky](#)

[1. História a mytológia](#)

[Prirýchla psychologizácia dejín](#)

[Diktátorská predstava dejín a histórie ako vedy](#)

[Skutočné dejiny a história ako veda](#)

[2. Skutočný a povolaný národ](#)

[Diktátorská predstava národa](#)

[Vedecká koncepcia národa](#)

[Marxistická koncepcia národa](#)

[Kelles-Krauzova koncepcia národa](#)

[Rudnického koncepcia národa](#)

[3. Hlbinná a fyzická geografia](#)

[Hlbinná geografia samozrejmosti](#)

[Globálna geografia](#)

[Skutočná geografia vyvracia hlbinnú aj globálnu geografiu](#)

[4. Patrí Kyjevská Rus / UA do Európy?](#)

[Západný \(postRímsky\) a východný \(Byzantský\) vývoj](#)

[5. Kyjevský štát](#)

[Pôvodní Rusi sú Vikingský kmeň](#)

[VikingskoByzantínska trajektória formovania Kyjevskej Rusi](#)

[6. História Litovského veľkovoľvodstva](#)

[Jaroslav, najstabilnejší panovník Kyjevskej Rusi](#)

[Mongolský vpád](#)

[Litovské veľkovoľvodstvo](#)

[7. Rozmach Moskovskej moci](#)

[Pôvod Kyjevskej Rusi](#)

[Nástupcovia Kyjevskej Rusi](#)

[Moskovská Rus](#)

[8. Rané židovstvo v modernej Ukrajine](#)

[9. Poľská moc a Kozácka revolúcia](#)

[Poľsko](#)

[Vnútorne vzťahy](#)

[Vonkajšie vzťahy](#)

[Litva](#)

[Postoj k Moskovskému štátu](#)

[Jazyková otázka](#)

[Náboženská otázka](#)

[Sociálna otázka](#)

[Kozáci](#)

[10. Globálne impériá](#)

[Test 1 humanizmu](#)

[kresťanstva](#)

[technického pokroku](#)

[11. Osmanský ústup, Ruská moc, Ukrajinský populizmus](#)

[Ústup Poľsko-Litovského spoločenstva, Krymského chanátu a Osmanov](#)

[Nástup Ruského impéria](#)

[Otázka a odpoveď](#)

[12. Zvláštnosti Habsburgovcov](#)

[Jan Hus](#)

[Časovanie](#)

[13. Republiky a revolúcie](#)

[Právo národov na sebaurčenie](#)

[Test 2 - politiky práva národov na sebaurčenie](#)

[Nemecké a Habsburské chápanie - podmienená mierová dohoda](#)

[Ruské chápanie – premenou na mocenský zámer](#)

[Americké chápanie - zničením Habsburskej monarchie](#)

[Francúzske chápanie - chce mať Poľsko za spojenca proti Nemecku](#)

[14. Poľsko a Ukrajina medzi vojnami](#)

[Zhrnutie rozdielov medzi situáciou Poľska a Ukrajiny po prvej svetovej vojne](#)

[Revolúcia a hranice](#)

[Pozemková reforma](#)

[15. \(Sovietska\) Ukrajinizácia, hladomor, teror: 1920 - 1930](#)

[16. Kolonizácia, Vyhladzovanie, Etnické čistenie](#)

[Odmietnutie Hitlerovho plánu](#)

[Molotovsko-Ribbentropovská Európa 1939 - 1941](#)

[Holokaust](#)

[17. Reformy, recentralizácia, disidentstvo: 1950-1970](#)

[OUN \(Organizácia Ukrajinských nacionalistov\) a etnické čistky Poliakov](#)

[Sovietske deportácie](#)

[Poľské deportácie](#)

[Totalitná lož \(je veľmi dôležitým nástrojom sovietskej/ruskej moci až dodnes\)](#)

[18. Pred a po konci dejín](#)

[Nastane koniec dejín \(lebo je to náš zámer\)](#)

[Nacionalizmus](#)

[Marxizmus](#)

[Dialektické sovietske konce dejín](#)

[Gréckokatolícky koniec dejín](#)

[Ukrajinský koniec dejín / Chruščov](#)

[Krymský koniec dejín](#)

[Sovietsky koniec dejín / Brežnev](#)

[Ruský koniec dejín / Putin](#)

[Poľsko-Ukrajinská konverzácia o začiatku dejín](#)

[19. Oligarchie v Rusku a na Ukrajine](#)

[Giedroyc](#)

[20. Majdan a sebapochopenie](#)

[Doplňky](#)

Abstrakt

1. Kozáci, ako pôvodné obyvateľstvo Kyjevskej Rusi, potom ako sa stala súčasťou Litovsko-Poľského veľkokniežatstva sa sťahujú ešte nižšie do okrajových oblastí Krymského Chanátu (autonómne rozhodnutie). Farmárčia, rybárčia a lúpia, **aby zostali slobodní** (to je význam turkického slova kazak).

[Poľská moc a Kozácka revolúcia](#)

2. Republika ako európska štátna forma, **ktorá deklaruje rovnosť**. Ukrajinci ju vyhlásili po prvej svetovej vojne nad svojim územím a tak sa stala súčasťou histórie Ukrajiny, (autonómne rozhodnutie).

[Republiky a revolúcie](#)

3. Právny štát, ktorý sa v Poľsko-Litovskom spoločenstve síce nevzťahoval na Ukrajincov, lebo ku šľachte patrili iba Poliaci a Litovci. Kozáci si to však veľmi dobre uvedomovali a preto si nárokovali, aby sa tak s nimi zaobchádzalo, lebo boli nespokojní so svojim právnym postavením.

[Poľská moc a Kozácka revolúcia](#)

4 Fyzická geografia

[Prirýchla psychologizácia dejín](#)

[Hlbinná geografia samozrejmosti](#)

5 Neprikrášľovanie sa

6 Nepoklonenie sa (ani sebe)

[Jan Hus](#)

[Odmietnutie Hitlerovho plánu](#)

7 Horizontálna štruktúra

[Reformy, recentralizácia, disidentstvo: 1950-1970](#)

Prednášky

1. História a mytológia

Prirýchla psychologizácia dejín

1. Príliš rýchlo ideme ku psychologickým otázkam typu: čo si Putin myslí.

Príklad: **fyzická geografia**

Namiesto metafyziky, by sme sa mali držať pri zemi, napr. zaoberať sa logistikou vojny.

Diktátorská predstava dejín a histórie ako vedy

2. Diktátori tvrdia, že história je predurčená. Že jej predurčenosť je jej najhlbšou, prirodzenou vlastnosťou.

Plnia tým svoj zámer vylúčiť ako nesprávne všetky skutočné historické vlastnosti ako ahistorické, exotické (outliers). Zbavujú sa diverzity ako zlej. Lebo nevinní a dobrí sú iba oni.

Príklad1: mytológia

všetky nepravé litovské, poľské, grécke, židovské, Habsburské, EU, USA súvislosti treba z Ukrajinských dejín odstrániť ako falzum. Ukrajinci sú nimi tak pomýlení, že sa to dá iba vojnou. Lebo Ukrajina (a Ukrajinci) neexistovala a neexistuje. Rusko a Ukrajina majú od svojho začiatku historickú jednotu ('Historická jednota' je mytologický pojem. Skutočné historické pojmy sú opačné - 'Nepredvídateľnosť', 'Zmena kontinuity'. Ukrajina je objektívne Rusko (sú to objektívne Rusi) a nevedia o tom.

Príklad2: predurčenosť histórie

Predstava, že história sa cyklicky opakuje podľa dokonalých vzorov, ktoré sme len nevedeli použiť (boli časy, keď sme boli veľkí a tie časy práve znova prichádzajú, lebo sme sa už opravili) je to isté ako predurčená, nemenná história, v ktorej ľudské aktérstvo nemá žiaden zmysel a preto ho treba z histórie vylúčiť ako subjektívne.

3. Implicitné tvrdenia o existencii sú vlastnosťou mytológie, nie serióznej histórie. Pripájajú nás k základným mytologickým kategóriám ako napr. nemenná, statická večnosť.

Príklad: účelový krst

V prvom tisícročí, pred pokrstením vikingského kráľa Woldemara v Kyjeve v r. 988, Ukrajinci a Rusi ako národy neexistovali. Woldemar týmto krstom vôbec neuvažoval o Ukrajincoch, ani Rusoch, o ich jednote, atď. (Národ je neskorší konštrukt pre skupinu ľudí, ktorých nepoznáme a s ktorými na určitom území zdieľame rovnosť). Chcel si iba upevniť svoj vplyv na tomto území.

Skutočné dejiny a história ako veda

4. História sa zaoberá štúdiom 'Nepredvídateľnosti', 'Zmien kontinuity'. Hľadá v nich štruktúry a to ako objektívne (vonkajšie) aj subjektívne (vnútorné) ľudskému aktérovi. Tieto štruktúry nie sú dokonalé, statické, večné. Sú nepredvídateľne vytvárané ľudskými aktérmi v ich prostrediach.

Príklad1: jazyk

Azbuka nie je večná, dokonalá abeceda, ale výtvor byzantských mníchov, aby sprostredkovali Bibliu v strednej a východnej Európe

Poznámka:

Nie je historická pravda (ale bias - obdiv k sile a odvahe diktátora), že Putin svojim napadnutím Ukrajiny vytvoril Ukrajinský národ.

Ukrajinský národ je autonómny aktér už dávno predtým, čo vidíme z toho, že mu vzdoruje od februára 2022.

2. Skutočný a povolaný národ

Diktátorská predstava národa

1. existuje (avšak len mytologická) referencia oprávnenosti predurčeného národa

Príklad: mytológia 2

aktualizácia Ivana Iljina - svet je zlý a Rusko obnoví jeho nevinnosť a Ukrajina je zlá a nevie o tom a nevinné Rusko ju hrdinsky zachráni proti jej vôli, za čo mu bude večne vďačná.

Je to ruská aplikácia 3 krokovej mytologickej štruktúry samozrejmeho, prirodzeného národa, ktorý bude práve pre to obnovený, na ktorú je namotaný aj židovský (Biblia), grécky, atď. nacionalizmus a aj marxizmus.

a. všetko bolo predtým dobré (dobrý Sovietsky zväz/Zlatý vek)

b. ale stratili sme to nie vlastnou vinou, ale vinou niekoho iného (Američanov)
(krivda/nevina/diaspora)

c. a teraz to obnovíme (znovuzrodenie/palingenéza národa) - vrátime sa do Zlatého veku (Nový Sovietsky zväz od Vladivostoku až po Lisabon)

Vedecká koncepcia národa

2. skutočný národ (nie nevyhnutne demokratický), vstupuje do politiky (na rozdiel od zopár jednotlivcov monarchie, feudalizmu, oligarchie, aristokracie) a nič mu nie je predurčené. Naopak, je subjektom politiky, ktorou mení spoločenskú realitu vlastným prispievaním.

Národy nie sú vertikálne konštrukcie, ktoré sa dlho rodia ako imágo a potom iba pokračujú v nemennom živote na svojom nemennom území.

Národy sú výsledkom akcií väčších jednotiek, ktoré do seba očakávane/neočakávane narážajú a očakávane/neočakávane na seba reagujú.

Marxistická koncepcia národa

3. Marx/Engels predpokladali, že národ je feudálna konštrukcia, ktorá modernizáciou zanikne.

Kelles-Krauzova koncepcia národa

Tento predpoklad sa nenaplnil a preto bol zmenený Kelles-Krauzom a austromarxistami, ktorí tvrdili, že národ je naopak súčasťou modernizácie spoločnosti a dokonca aj jej proletárskej budúcnosti. Podľa nich síce kapitalizmus vykoreňoval ľudí z ich pôvodných sídiel. Ale v mestách sa združovali okolo spoločného jazyka, okolo ktorého sa aj vzdelávajú (a gramotnosť tak napomáha partikularizácii národ verzus viacnárodnostná monarchia).

Príklad: vzťah národov k modernizácii

Kelles-Krausove argumenty že národ je produkt modernizácie:

Politická teória tvrdí, že Židia, ani Ukrajinci, nie sú národmi. Lebo Židia nemajú teritórium a Ukrajinci nemajú politickú triedu (nemenné prirodzené atribúty národa).

Ja (Kelles-Krauz) tvrdím, že sú to národy, lebo aj oni sa modernizujú a modernizácia ich odcudzuje, potom urbanizuje, kde sa solidarizujú nanovo.

Rudnického koncepcia národa

4. Ako vznikol Ukrajinský národ? V 19. storočí patrila Ukrajina do Cárského Ruska. V jeho mestách vznikali sociálno-historické etnografické spolky (často vedené menšinovými lídrami, židovskými, nemeckými, poľskými, apod.

Aj tu je pekne vidieť, že tvorca pojmu je súčasne jeho aktér, resp. že tvorba a aktérstvo pojmu sa nedá bez neutrálneho body (de-bias) oslobodiť, ktoré obyvateľov študovali na základe ich vlastných, partikulárnych prejavov a nie z opačnej politickej/štátnej pozície, ktorá od nich odhliada. Všimli si, že Ukrajinský folklór, ľudové zvyky a jazyk sú odlišné od Ruského. To viedlo ku etnickej koncepcii národa (kritický bod)... Napokon Ivan Rudnický rieši tento kritický bod tak, že národ je politický akt smerovaný do budúcnosti (a modernizácia je iba jeho vlastnosť).

3. Hlbinná a fyzická geografia

Hlbinná geografia samozrejmosti

1. V poľštine a ukrajinčine sa rozlišuje ísť na Ukrajinu (to je poetické neštátne územie) a do Ukrajiny (územie štátu). Podobne je to aj s názvami miest, napr. KIEV (je transkripčia z ruštiny), KYIV (je po Ukrajincky)

Zdá sa, že v angličtine je to neutrálne. Zdanie klame a preto Snyder chodievalo to the Ukraine (v zmysle v Ukrajinu) a používa Ukrajinské názvy miest a nie ruské transkripcie.

Príklad: **fyzická geografia**

Všetci odborníci na Ukrajinu (okrem vojnových historikov, ktorí o mytologickej/hlbinej Ukrajine nevedia nič, ale vedia veľa o Ukrajinských riekach a mostoch), Ukrajincom predpovedali, že vydržia max 3 dni, že sa nemôžu brániť, atď. Súvisí to s hlbinným naratívom, ktorému sa v USA a na celom svete učíme.

V ktorom je normálne, že väčšia Moskva si v 17. stor. podmanila Kyjev, spolu sú Rusko a preto je prirodzené, že to tak zostane navždy. Ak máme tento príbeh, potom sme presvedčení, že Rusko v tomto zmysle slova reálne, prirodzene/normálne existuje. Ukrajina sa v tomto príbehu teda prirodzene/normálne nevyskytuje. A preto je pochybné, či vôbec existovala/existuje.

Nazvyme si to pracovne 'hlbinná geografia'. Z toho potom vyplýva predpoveď, že neexistujúca Ukrajina predsa nemôže poraziť existujúce Rusko, ktoré tu bolo a bude VŽDY (to je to magické slovo, ktoré nám dáva istotu a preto ho milujeme). Z toho vyplýva, že Rusko je bezhraničné. A je všade. Aj tak mu vždy patril, patrí a bude patriť celý svet.

Globálna geografia

2. Globalizácia tvrdí, že miesta na Zemi a ľudia sa stávajú rovnakými, čiže sú vzájomne zameniteľné/í. Avšak technológia umožňuje, že žijeme v rozdielnych informačných priestoroch, ktoré majú ešte väčší potenciál particionovať svet ako predtým. Napr. Maďarsko_Rusko versus Ukrajina_Západ. My síce cestujeme, ale informácie nie (napr. v Číne a Rusku sú úplne iné ako na Západe).

Skutočná geografia vyvracia hlbinnú aj globálnu geografiu

Príklad1: Nezameniteľnosť Lazara Baranoviča

Lazar Baranovič v 17. storočí, keď si Rusi podmaňovali Ukrajinu, mestá učencov, ako Černihiv, Kyjiv navrhol Moskovčanom, ktorí nemali žiadne strediská učencov, že ich história začína na Ukrajine.

Nebol zameniteľný. A nezmenil to ani fakt, že v neskorších dobách si Moskovčania v Moskve tiež vytvorili a ešte väčšie strediská učencov, ktorými nielenže zatienili, ale si aj privlastnili tie Ukrajinské tým, že to oni Moskovčania sú tí dôležitejší.

Príklad2: Nezameniteľnosť Zelenského

Zelensky, keď o ňom prehlásili, že ušiel z Kyjiva, povedal verejne všetkým "som tu". Nie je zameniteľný

Příklad3: Nezameniteľnosť Ukrajincov

Ukrajinci tým, že bojujú, že sa vrátili do Charkiva a Chersonu po jeho oslobodení ukazujú, že sú nezameniteľní.

4. Patrí Kyjevská Rus / UA do Európy?

Západný (postRímsky) a východný (Byzantský) vývoj

1. Nemyslenie alebo polovičaté myslenie, ktorými pristupujeme k minulosti určujú akú prítomnosť tvoríme.

Prečo som jedinou prednáškovou sériou špecificky o Ukrajine v USA, v krajine s takým kvalitným vzdelávacím systémom?

Prečo nás niečo prekvapuje / prečo nie sme pripravení?

2. Legenda starých Grékov, že ich založila Aténa v spore s Poseidónom tým, že darovala ľuďom olivu, ktorá dáva chládok a olivový olej, kým Poseidón buchol do mora, ktoré sa vylialo a bolo treba s ním bojovať. Prvý (mytologický) aténsky kráľ Kekrops, ako rozhodca určil za víťaza bohyňu Aténu. Nevadilo, že z olív sa nedal piecť chlieb, lebo obilie sa dovážalo zo severného pobrežia Čierneho mora, z terajšej Ukrajiny, ktorá bola súčasťou starého Grécka.

3. Z nášho Západného pohľadu všetko skončilo, keď pod náporom Barbarov padol Rím, potom bolo 1000 rokov temna (nie celkom, lebo Franská ríša a Karol Veľký ju opravili) a potom Renesancia.

Lenže z Východného, Byzantského pohľadu trvala Rímska ríša ešte 1000 rokov, jej centrum sa presťahovalo do Istanbulu, jej vyspelosť bola taká veľká, že katedrála sv. Sofie v centre Kyjeva je o 300 rokov staršia ako Notre Dame de Paris. A kráľovná Anna Kyjevská po svojom vydaní do Francúzska sa pýtala späť domov z takej špinavej krajiny. Zo západného pohľadu tu máme zdola Gréčtinu, Latinčinu a Románske jazyky. A zhora barbarské, germánske jazyky. Z východného pohľadu tu máme gréčtinu, staroslovienčinu a potom slovanské jazyky.

4. Hovoríme jazykom, alebo jazyk hovorí nami?

5. Kyjevský štát

Pôvodní Rusi sú Vikingský kmeň

1. Kočovní Vikingovia, Rusi, vytlačili pôvodných usadlíkov, Chazarov. Dohodli podmienky obchodovania a usadili sa v Kyjeve. A po rieke Dnipro sa plavili ďalej do Byzancie. Tam si ich vládca Valdemor vezme za ženu Byzantskú princeznu potom, ako prijal podmienku konverzie na východné kresťanstvo a založil štát Kyjevskú Rus.

VikingskoByzantínska trajektória formovania Kyjevskej Rusi

2. Ukrajinský historik Serhii Plokhyy hovorí o pre Kyjevský štát konštitutívnom

- a) južno severnom geografickom pohybe zdola od starovekého sveta starých Grékov a Byzantíncov smerom ku Čiernemu moru a jeho severnému pobrežiu smerom na Kyjev a
- b) severo južnom geografickom pohybe Vikingských Rusov

3. Slabina štátu Kyjevskej Rusi bola absencia princípu nástupníctva

6. História Litovského veľkovoľvodstva

Jaroslav, najstabilnejší panovník Kyjevskej Rusi

1, Za vlády Jaroslava (najstabilnejšie obdobie Kyjevskej Rusi), škandinávského princa sa staroslovienčina používala ako *úradná slovienčina (chancery)*. Do nej bolo ďalších 100 rokov písané *sekulárna zbierka zákonov svetského práva Ruská pravda*. *1

*1 Potom, ako Cyril a Metod neobrátili na východné kresťanstvo Veľkú Moravu hlaholikou, ich nástupcovia ju v Bulharsku zjednodušili na cyriliku/azbuku. Tá prichádza do Kyjeva ako náboženský jazyk. Kyjevská Rus tento jazyk mení na jazyk politiky a práva (sekularizuje ju). Po páde Kyjeva sa jazyk sťahuje na sever do Vilniusu, kde sa toto právo ďalej používa v Litovskom veľkovoľvodstve. A tiež neskôr v [Poľsko-litovskom spoločenstve](#).

2. Spoločnosť sa zmenila na štát

(mapa - https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fb/Kievan_Rus_en.jpg)

a) zo zotročovateľov na feudálov, ktorí prenajímali pôdu a a tých, ktorí na nej pracovali a odovzdávali feudálom prebytky.

b) z riešenia sporov klanovou pomstvou na súdy

Jeho slabinou bolo, že nemal právne štruktúry/procedúry, ktorými by sa udržal v chode.

A preto bol v štáte chaos súperiacich 'okresných miest' až do príchodu Mongolov v r. 1241.

V tomto chaose existovalo v okrese Suzdal mesto Vladimir, ktorého poloha bola ešte východnejšie ako dnešná Moskva a vládol v ňom Andrej Bogolubsky, ktorý zo svojho mesta chcel spraviť najvýznamnejšie mesto Kyjevskej Rusi.

Mongolský vpád

(nikto ich neporazil, zastavili sa, lebo zomrel ich panovník a Batu-Khan zastavil dobývanie a vrátil sa do Mongolska)

3. Mongoli porazili roztrieštené zvyšky Kyjevskej Rusi, ktorá sa rozdelila na 3 časti:

a) na západe kraj Halič-Volyňsko, ktoré majú iné trajektórie ako ostatné 2. A Halič prechádza v 14. storočí do Poľska.

b) druhá časť, východná (okolie Moskvy) zostáva dlhodobo pod správou Mongolov

c) tretia časť je Litovské veľkoveľkovedstvo, do ktorej patrí najväčšia časť Kyjevskej Rusi, ktorú ovládla (v tom čase bola Litva najväčším štátom Európy)

Kyjevska Rus teda prežíva už iba v písomnej forme svojich zákonov, spísaných za Jaroslava. (dôležitosť zápisu podobná ako pri zničení Jeruzalemského chrámu Rimanmi, kedy židovskí predáci získali od Rimanov povolenie odniesť si všetky svoje knihy do mestečka Javne a tým sa zachránili, ako to spomína Jozefus Flavius v Židovských starožitnostiach).

Litovské veľkoveľkovedstvo

(vtedy najväčší štát v Európe)

. O 200 rokov neskôr Litovci, ktorí budú písať svoje inštitucionálne stanovy, v plnej miere použijú tie, ktoré dal zapísať kráľ Jaroslav z Kyjevskej Rusi a budú v nich pokračovať úradnou staroslovienčinou.

Litva sa formovala proti

(mapa <http://epicworldhistory.blogspot.com/2013/07/the-grand-duchy-of-lithuania.html>)

a) križiackym nájazdom nemeckých rytierov (pozyvaných na svoje sezónne dobrodružstvo, reyse, poľskými vládcami), ktorí vraždili mužov, aby mohli pokrstiť všetky ženy a deti. Vyhladili pritom Prusov (baltický národ, ktorý hovoril jazykom blízkym litovčine) po ktorom zostalo iba meno Nemeckého kraja.

b) Mongolskému tlaku z juhu

Litovci boli poslednou pohanskou skupinou v Európe, ktorá sa nepokresťančila. Darilo sa im viac zotročovať Kyjevských Rusov, Poliakov, aj svojich baltských susedov. Obchodovali svoje drevo, kožušiny a obilie, vosk, med za výrobky zo železa. Za svojho najvýznamnejšieho vládcu Gediminasa (1315 – 1343) sa začali odkláňať od otrokárstva ku kolonizácii, v ktorej vlastnili pôdu a nie ľudí a vyberali za ne dane.

Štruktúra litovskej spoločnosti bola teda taká, že vládcovia sú pohania a poddaní sú kresťania (lebo veľká časť územia je Bielorusko a Kyjevska Rus, ktoré boli už predtým pokresťančené východným kresťanstvom (pravoslávny)).

Ich pohanstvo bolo animistické (také, kde všetko je v určitom zmysle animované božstvom). Niektorí ich bohovia sú príbuzní so slovanskými (Perúnas). Kôň je ich posvätné zviera – ak bol niekto dôležitý a zomrel, bol pochovaný so svojim koňom, aby mal svojho koňa aj na druhom svete. A to striktne dodržiavali to aj voči svojim nepriateľom: napr. v bojoch proti nemeckým rytierom tých dôležitejších zaživa, plne vyzbrojených, upaľovali na koňoch aby si uctili ich výsadu. (Križiacke vojny boli neuveriteľne kruté z oboch strán, ako je to zaznamenané aj v dokumentoch nemeckých rytierov a dostali sa od začiatku aj do anglickej literatúry, Geoffrey Chaucer, Canterbury tales).

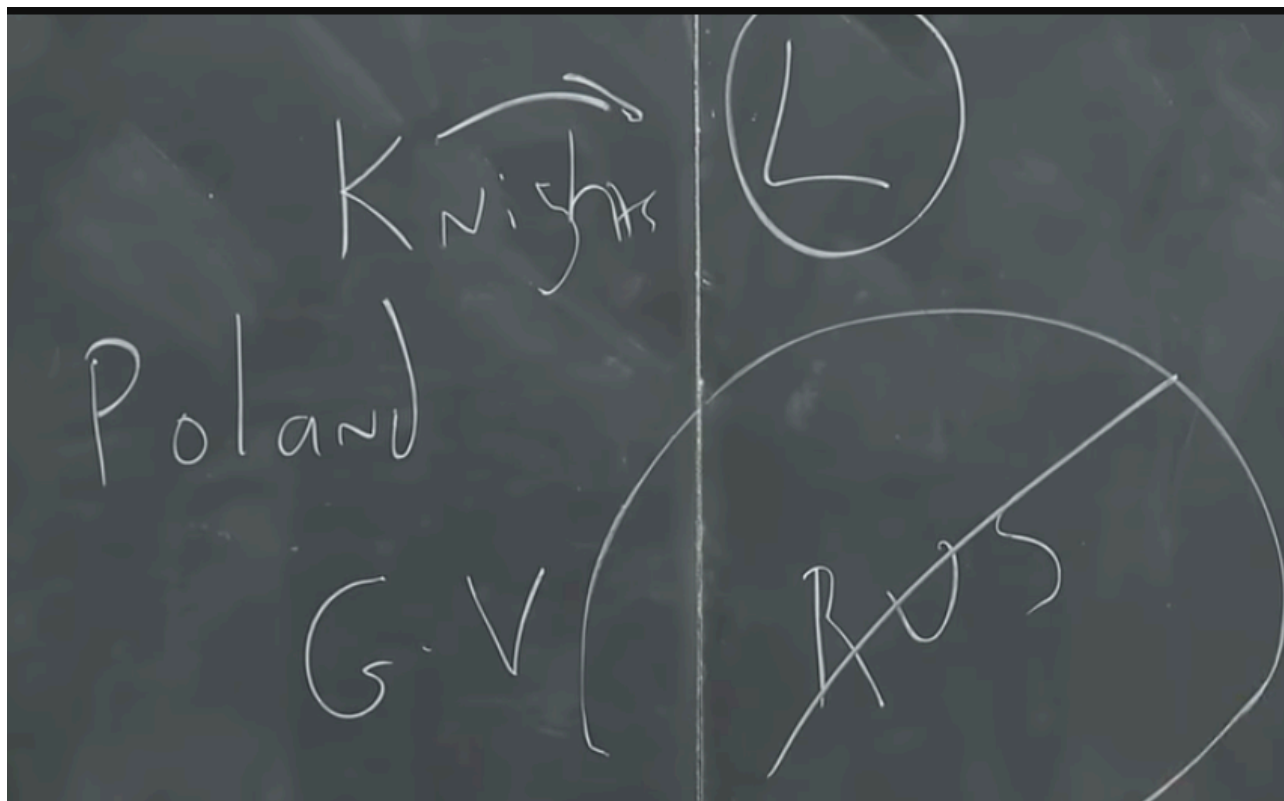
Nemeckí rytieri (pre ostatných mníchov odstrašujúci mnísi, izolovaní od sveta, trénovaní v duchu obety), sa nakoniec usadia a vytvoria Nemecký štát napriek poľským kráľom. Od

začiatku severopoľského pobrežia až po Estónsko (Nemecká sféra vplyvu počas ďalších 700 rokov až do 1945).

V európskom kontexte Nemeckí rytieri získavajú nezávislé postavenie medzi cisárom svätej ríše rímskej a pápežom.

Litovci však boli pre Nemeckých rytierov neporaziteľní. Ich stanovisko ku kresťanstvu nebolo, že sa nikdy nestanú kresťanmi. Ale že sa nestanú kresťanmi týmto spôsobom.

Mapa (legenda – G (Galicia/Halič)/Volyňsko), Knights (nemeckí rytieri), L (Litva), Rus (Kyjevská Rus)

Pri nájazdoch Nemeckých rytierov sa Litovci stiahnu na Juh, kde obsadia Bieloruský Brest (Brest litovský) aj Kyjev. Kniežatám Kyjevskej Rusi povedia: nemusíte nič meniť, iba sa presunie centrum štátu a budete manažovať dane pre nás.

To však nestačí na porazenie Nemeckých rytierov. A preto sa za vlády druhého Litovského veľkvojvodu (Jogaila, Jagiello po poľsky) spoja s Poliakmi. Okrem toho si uvedomujú že Kyjevská Rus bola veľmi významným štátom a preto do svojich titulov pridávajú, že sú vládcami Ruska (nielen dedičia, ale aj nositelia) a to doslovne. Ako sme už vyššie zmienili privlastnili si zákony, spísané za najvýznamnejšieho panovníka Kyjevskej Rusi, Jaroslava.

A využívajú príležitosť, že Poliáci v tom čase majú nástupnícku krízu – poľským kráľom je 11-13 ročné dievča (Jadviga/Hedviga). Chvíľu to vyzerá, že sa vydá za Habsburga. Ak by sa to stalo, bolo by to spojenie krajín s úplne odlišnou históriou a do budúcnosti by to bola úplne iná trajektória ako doposiaľ. Nakoniec dostane prednosť pred Wilhelmom Habsburgom o 40 rokov starší muž, Litovský Jogaila/Jagello.

Vtedy, 1385-6 Litovci konvertujú na kresťanstvo. Litovská šľachta, zintegrovaná s KyjevskoRuskou nobilitou si začne osvojovať niektoré normy poľskej šľachty. Tento nový

štát je personálnou úniou, t.j. Litovskí veľkovojevodovia budú tiež poľskými kráľmi (a bude to tak pokračovať ďalších 200 rokov). To znamená, že Kyjev bude pripojený k Vilnius a Poľsku od cca 1320 do cca 1670.

A v roku 1410 v slávnej bitke o Grunwald, porazí Litovský veľkovojevoda a súčasne Poľský kráľ, ktorý je schopný integrovať vojsko Kyjevskej Rusi, Poľska a Litvy nemeckých rytierov. (Je to tak významná bitka, že o nej diskutovali aj Hitler so Stalinom) a podnes sa študuje.

7. Rozmach Moskovskej moci

Pôvod Kyjevskej Rusi

PostVikingské štáty Dánsko, Nórsko, Švédsko, Island, Anglicko. ktoré tu stále stabilne sú a patria západnému kresťanstvu. A Kyjevská Rus, ktorá tu vôbec nie je a patrí východnému kresťanstvu.

Normani (vítazný vikingský kmeň, ktorý víťazí, Viliam Dobyvateľ), ktorí sa na chvíľu usadili na severe Francúzska napadli v r. 1066 Anglicko iba 3 dni potom ako iní Vikingovia Nóri (iný vikingský kmeň, ktorý prehráva).

Nórsky kráľ bol vtedy Harald Hardrada, ktorý predtým slúžil ako bojovník v službách Jaroslava Múdrego na začiatku Kyjevskej Rusi. Vieme o tom vďaka Islandským ságam, kde Jaroslav Múdry vystupuje ako Jarisleif Chromý.

Nástupcovia Kyjevskej Rusi

a) Jedným nástupcom Kyjevskej Rusi je Litva a jej súčasť *Litovská Rus*.

b) Druhým nástupcom je Halič a Volyň, *Haličská Rus*, *Volyňská Rus*.

- dva najzápadnejšie okresy Kyjevskej Rusi, ktoré posledných 100 rokov vládli Kyjevskej Rusi. Po Mongolskom vpáde si udržali nezávislosť. Po zničení Kyjeva sa ich kniežatá prehlásili za vládcov celej Rusi.

pozrite si [mapku](#), čo to znamená. Uvidíte, že to, čo teraz anektuje Rusko nikdy nepatrilo Kyjevskej Rusi. Ale Krymskému Chanátu.

V r. 1320 Litovci obsadili Kyjev a pripadla jej Volyň. Halič pripadla Poľsku v r. 1339.

c) Tretím nástupcom je Mongolská Rus/*Zlatá Horda* (Moskva, Moskovská Rus) (od 1240 hlboko do 15. storočia). Tento nástupca je súčasne mongolským, resp. postMongolským ázijským/východoeurópskym štátom. Zlatá Horda sa postupne rozpadáva do rôznych entít. Moskva teda je entita post-Kyjevskej Rusi, a súčasne post-Mongolská entita spolu s Nogajskou hordou, Kazaňským chanátom, Krymským chanátom (ktorý kontroloval Krym a väčšiu severného pobrežia Čierneho mora, terajší juh Ukrajiny).

Moskovská Rus

1. Pravoslávna Moskva nie je pohanská ako Mongolský štát a tiež neprijala islam ako jeho ostatné entity. Jej pravoslávie je špecifické v tom, že ak sa tu niekto chcel stať kresťanom, bola to jediná možnosť. Zatiaľčo v kozmopolitnom Kyjeve a vo všeobecnosti v Európe bolo

veľa iných možností stať sa kresťanom. A aj keď sa niekto v nich rozhodol byť pravoslávny, ich kresťanské prostredie bolo pluralitné. V Moskve platilo Pravoslávie = Kresťanstvo, Kresťanstvo = Pravoslávie. Neexistovala tam žiadna teológia, žiadna diskusia. A to až do 17. storočia.

2. Mongolská Rus je okres Suzdal a jeho okolie, SV Kyjevskej Rusi. Ako sme si uviedlo vyššie, veľkým problémom Kyjevskej Rusi bolo nástupníctvo. V Mongolskej Rusi ešte väčší, lebo zatiaľčo v nástupníckom chaose Kyjevskej Rusi platilo pravidlo, že nástupca sa môže stať iba niekto z kráľovskej rodiny, tu to neplatilo. Ale platilo tu, že vládcom sa stane ten, kto vyberie najvyššie dane pre mongolského vládcu. **Čiže je tu principiálny rozdiel. V Kyjevskej Rusi vládca mal tituly a prijímal výnosy pre Kyjevskú Rus. V Mongolskej Rusi vládca mal tituly za to, ako odovzdával výnosy Mongolom.**

3. Moskva existovala ako pevnosť od 12. storočia. Nemala žiadnu kniežaciu líniu. Nebol to žiaden okres/kraj v Kyjevskej Rusi. Nikto do nej nechodil ničomu vládnuť. Nie je to niečo ako okresné mesto Suzdal, alebo Černihiv. Stáva sa v Mongolskej Rusi dôležitou preto, lebo jej knieža pre Mongolov vyberá najvyššie dane. Okrem toho tam boli aj rodinné kniežatské prepojenia: moskovské knieža Jurij sa v roku 1317 oženil so sestrou chána Zlatej Hordy. A od toho momentu sa Moskva prepojila s vtedy významnejším mestom Tver a stáva sa centrom Moskovskej/Mongolskej Rusi.

Skoro potom sa začnú moskovské kniežatá vyhlasovať za vládcov celej Kyjevskej Rusi (ako prvý Vasilij I. 1389-1399, ktorý vydal mincu, na ktorej vyhlasuje, že je vládcom celej Rusi. A na druhej strane mince je napísané "Nech žije sultán [Tokhtamysh](#)) vyhlasovať za vládcov celej Kyjevskej Rusi).

V 15. storočí Moskovské kniežatá prestali platiť dane Mongolským vládcom. Z Moskovskej Rusi sa stáva sa postKyjevskoRuský a postMongolský štát.

Moskovčania sa naučili od Mongolov bojovať. Nemali právne byrokratické dedičstvo Kyjeva, ktoré skôr preberali Litovčania. Ich právna tradícia je veľmi jednoduchá: cár vlastní všetko. Prenajíma pôdu vlastníkom (1% populácie) za protislužbu služby v armáde. Pracujú na nej nevoľníci (99% populácie).

Tí majú ešte v roku 1497 jeden deň v roku právo odísť. Avšak už v roku 1581 to právo bolo zrušené. A potom sa to právo mení na to, že vlastníky pôdy má najprv 5, potom 10,

potom 15 rokov na to, aby našiel svojho utečeného nevoľníka, čo sa zapečatí v roku 1649, kedy má vlastník celý život nevoľníka nato, aby ho našiel. Podľa obrovskej teritoriálnej expanzie v nasledujúcich storočiach vidíme, že tento systém fungoval veľmi efektívne. Moskovský štát v r. 1533 je 6x väčší ako v r. 1462. A to je iba začiatok.

Príklad: Fázy teritoriálnej expanzie

Prvá fáza teritoriálnej expanzie bola na Západ do slobodných miest bývalej Kyjevskej Rusi, oveľa väčších, sofistikovanejších a bohatších ako Moskva – Novgorod, Pskov, Riazan, ktoré mali svoje Slobodné Zhromaždenia obyvateľov, ku ktorým zvolávali mestské zvony. Po nástupe Moskvy bol napr. v roku 1510 Pskovský zvon zvesený a odvezený preč.

Akonáhle sa stali súčasťou Moskovskej Rusi, ich elity boli ponížované, ničené, atomizované, odvliekané do Moskvy, nahradené Moskovskými, ktoré v nich uplatňovali Moskovský systém. A tak sa stávali služobníkmi cára, čo bolo jedno z vyššie uvedených jednoduchých pravidiel. A tým stratili všetok predchádzajúci status. A Moskovský štát sa rozširoval na západ,

Druhá fáza teritoriálnej expanzie bola na Juh a to najmä za Ivana IV., Hrozného (1547 – 1584). Porazil Kazaňský chanát a tým sa okamžite stal ríšou, teda štatom, ktorého obyvatelia sú rôznych náboženstiev.

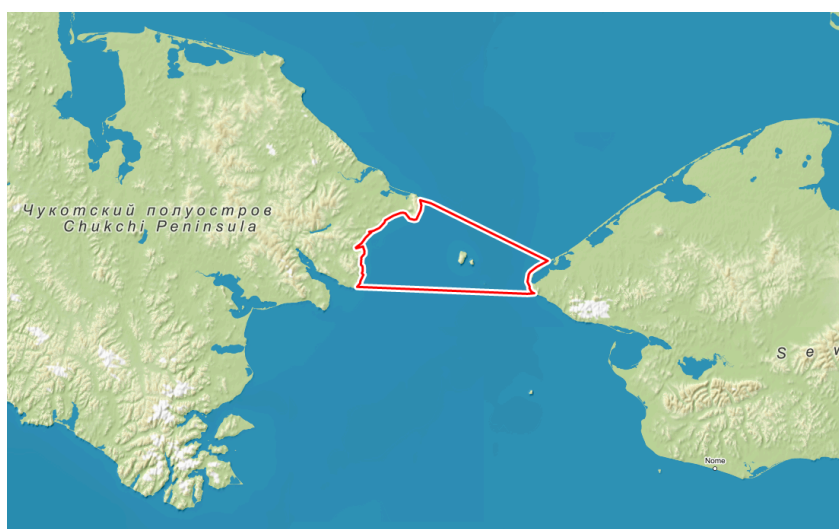
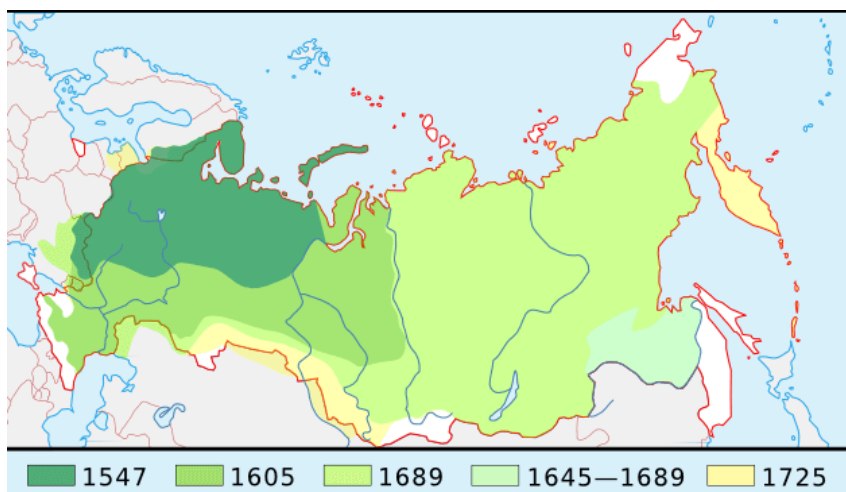
Potom sa Ivan IV. púšťa do vojen s nemeckými rytiermi na severe baltického mora, ktorí už vtedy konvertovali na luteránstvo (Livónske vojny), proti čomu sa postaví Litva aj Poľsko a tým sa vytvárajú predpoklady pre vznik Ukrajiny. Livónske vojny sa pre Moskovský štát nevyvíjajú dobre a Ivan IV. vytvoril súkromnú gardu Opričnikov, ktorí chodia s čiernymi kapucňami na hlavách, odrezanými psými/vlčímí hlavami na koňoch a vykonávajú vražedné čistky na ľuďoch, ktorí majú byť zradcami. Čím vzniká vláda teroru v celom Moskovskom štáte.

Príklad:

V Novgorode sú vtedy povraždené tisíce ľudí

V tejto situácii Krymský chanát v roku 1571 napadne Moskvu a takmer ju dobyje. Preto Ivan IV. 1582 uzatvára s Litvou a Poľskom mier.

Tretia časť teritoriálnej expanzie bola globálna, na východ až ku Tichému oceánu. Najímajú si na to kozákov. Používajú európske zbrane (pušný prach). Tento proces postupuje rýchlo až napokon Semjon Dežnov prechádza ako prvý Beringovu úžinu.

Jeden z malého množstva dohodnutých hraníc, ktorú Moskovský štát dodržiava je hranica s Čínou, ktorú podpísal 1689 v Nerčinsku.

8. Rané židovstvo v modernej Ukrajine

([viac práve prebiehajúci semester Židovství v evropské kultuře od Martina C. Putnu](#))

Poznámka: v texte sa objavuje výraz “kanonický diskurz”. Je to normatívny diskurz, ktorý o Židoch vytvorili iní.

Príklad1:

Vlastniť mohli iba Poliáci, alebo Litovci Týmto vylučovaním zneviditeľňovali Židov, ktorí mohli iba prevádzkovať prenajaté prevádzky. A tým, že sa v tom zdokonaľovali, hrozilo, že sa zintegrujú/zviditeľnia. Ale to predsa nebolo podľa kanonického diskurzu možné. A preto to zdokonalenie museli nevyhnutne dosiahnuť nejakým nenávideniahodným spôsobom. (a v hlbinej geografii samozrejmosti z 3. kapitoly to platí dodnes rovnako ako to, že Ukrajina neexistuje.)

Príklad2:

Konfigurácia “nebo pre šľachticov, raj pre židov, peklo pre nevoľníkov” je vylepšenie kanonického diskurzu, v ktorom takto židia zo strany vlastníkov dostávali samozrejme a zaslužené každodenné pohrdanie a zo strany nevoľníkov samozrejmu a zasluženú každodennú nenávisť.

Poznámka1: nedostatočnosť Talmudu voči kanonickému diskurzu

Aj neriešiteľnosť židovského právneho problému z roku 1546, ktorý Glenn Dynner ukazuje je daná kanonickým diskurzom Svätej knihy, Talmudom. (To už Talmudisti zistili v prvých storočiach po zničení Chrámu Rimanmi, že [halacha](#) nestačí a potrebujú nový jazyk. Okolo prelomu prvého tisícročia ho našli v 1500 rokov starých Aristotelových knihách. A aj tu ho našli mimo Talmudu.

Poznámka2:

A nepomohlo ani konštatovanie [Rabbi Betzalela Darshana z Przemyslu](#), že na vine za masaker po povstaní Bohdana Chmelnického sú Židia, lebo sa dohodli s kresťanmi, aby na šábess a na sviatky obsluhovali prenajaté podniky kvôli finančným stratám a preto ich Boh potrestal. Kanonickému diskurzu je to jedno, lebo vylúčením Židov je tvorený.

Poznámka3:

Vďaka tomu, že Židom rástlo sebavedomie, v kanonickom diskurze si zbierali ‘zaslužený’ trest holokaustu.

Ekonomická symbióza s kresťanmi nie je novým diskurzom. Ten stále nie je k dispozícii (ani pre ženy, ani pre LGBTI+, ani pre Ukrajincov).

9. Poľská moc a Kozácka revolúcia

Poľsko

Vnútorne vzťahy

1. Poľská spoločnosť má inú štruktúru (horizontálnu), ako Moskovská (vertikálna). Šľachta, oveľa dôležitejšia ako panovník, tvorí 10% obyvateľstva. Jej práva narastajú, takže nakoniec volia monarchu (v Moskovskej monarchii volí šľachtu). Znamená to, že v tom čase je to predparlamentná krajina s najväčším počtom voličov. Ukrajinskí kozáci sú niekde medzi tým. Kontaktom s Poľskou šľachtou začínajú rozumieť svojim právam. Budú chcieť do nej vstúpiť, ale nebude sa to dať. A preto sa vzbúria.

2. Dejiny národa sa nedajú robiť iba dejinami národa. Ak stále hovoríme Ukrajina, Ukrajina, Ukrajina... dostaneme max. palec hore od Ukrajinských nacionalistov. V skutočnosti nemôžeme o sebe vedieť nič bez ostatných ľudí. A nemôžeme pochopiť kto sme inak, ako počúvaním druhých, rozumením vplyvom, ktoré prichádzajú a za akých od nášho okolia.. Preto ak chceme pochopiť Ukrajinu 16-18. storočia, musíme študovať Poľský, resp. PoľskoLitovský systém.

3. V 15. storočí sa Poľskej šľachte podarilo zdefinovať kto do nej patrí aj spôsob následníctva (z otca na syna). Členstvo je stabilizované a tým sa vytvoril pocit spoločnej identity.

Od 1385 do 1572 majú litovského monarchu. Sú jeho telom, čo sa prejavuje tak, že keď panovník zomrie, jeho nástupca cestuje po všetkých poľských šľachticoch, zisťuje, čo potrebujú a sľubuje, že to splní, napr. dám ti práva, ktoré potrebuješ výmenou za vyberanie daní. Čo je pre šľachticu výhodné, lebo práva sú dlhodobé a vyberanie daní sa mení. Existuje pár veľmi bohatých litovských a ukrajinských rodín (magnátov (dnes oligarchia)). Preto musí mať kráľ svoje sľuby dobre premyslené.

4. Keď hovoríme o právach, máme tým na mysli

a) právo vlastníť (neexistujúce v Moskovskom štáte),

b) právo nebyť bezdôvodne uväznený (neexistujúce v Moskovskom štáte)

5. Kazimír IV., poľský kráľ nabádal nižšiu šľachtu aby si vytvárala snemy

6. čo vedie ku Dolnej komore Parlamentu, sejmu (pol/lit) / namiesto aklamácie reprezentácia.

Vonkajšie vzťahy

7. Mazovia (stredoPoľský kraj – Warszawa) sa k Poľsku pripája až v 1526.

8.1 Habsburgská rodina, ktorá je proti Poľsku s Rusmi a Prusmi. Ako sme videli Jadwiga/Hedviga sa vydala za Jageilu, litovského kráľa a nie za Habsburga a tým sa Poľsko stalo východoeurópskou krajinou.

8.2 v r. 1515 a 1526 sa chce Poľsko s Rakúskom dohodnúť o mieri, čoho výsledkom je zložitá manželská dohoda. A jej následok je, že Poliak zahynie v bitke v roku 1526. Všetky jeho nároky (vrátane nárokov na Čechy a Uhorsko) zdedí jeho švagor. A tak sa od tohto dátumu dostávajú do domény Habsburgovcov.

8.3. Prusko, malý štát, ktorý Poľsko uznalo v r. 1563 (rodina Hohenzollern – Pruský a neskôr aj Nemecký kráľovský rod).

Litva

1. Litovské šľachtické rody sa spájajú s Poľskými a preberajú myšlienku svojich práv.
2. Súčasne zostáva Litva samostatným štátom.

Príklad 1 služba v štátnom úrade

ak chcel niekto slúžiť v úrade Litovského veľkvojvodu, musel byť Litovec.

Príklad 2 vlastníctvo pôdy

ak chcel niekto vlastniť pôdu v Litve (do ktorej patrila veľká časť Bieloruska a celá Kyjevská Rus), musel byť Litovec.

3. Vo všeobecnosti sa vysoká kultúra šíri zo Západu na Východ - Poľskí šľachtici sa neučia litovsky. Litovský šľachtici sa učia poľsky.

Postoj k Moskovskému štátu

1. spočiatku mala Litva umiernený prístup
2. to sa zmenilo za Ivana IV., Hrozného v Livónskych vojnách, (Livónia je súčasné Lotyšsko/Estónsko. Bolo nástupníckym štátom Nemeckých rytierov, nemecky hovoriaci štát.) v ktorých sa Poľsko a Litva spojili proti Moskovskému štátu.
3. Ich víťazom je Litovsko-Poľský kráľ Zigmund II. Ktorý v Lublinskej únii, 1569, rekreuje Poľsko-Litovskú vládu nie ako voleného vládcu personálnej únie (čiže je síce vládcom Poľska a Litvy, ale každá krajina má svoju Ústavu), ale ako Ústavnú úniu (t.j. vládca Poľska a Litvy je vládca únie, ktorá má rovnakú Ústavu – republika, *rzeczpospolita*/Poľsko-Litovská spoločnosť), Čo otvorilo hranice medzi Poľskom a Litvou, Poľsko sa právne zväčsilo o Kyjevskú Rus.
4. To znamenalo pre protoUkrajinu veľkú zmenu, už v nej neplatí Litovské, ale Poľské právo, čo v praxi znamená, že poľskí šľachtici môžu vlastniť pôdu na protoUkrajine.

5. Od toho času začína mať geografický zmysel uvažovať o Bieloruskej časti ako o viac Litovskej a Ukrajinskej časti ako o viac Poľskej.

Jazyková otázka

Dovtedy sa používala všade Latinčina. Budeme ju používať aj naďalej? Alebo začneme hovoriť partikulárnymi hovorovými jazykmi?

Je to univerzálna otázka (Dante/taliančina, Shakespeare/angličtina, atď.)

Je to partikulárna Ukrajinská otázka:

Máme tu

- a) staroslovienčinu
- b) ukrajinskú ľudovú reč
- c) poľštinu

A tu je ďalšie Ukrajinské špecifikum. Ak sa tak dohodnú všade na svete, potom šľachta, univerzity, roľníci budú hovoriť všetci jedným jazykom, lebo ním už predtým doma hovorili. Na Ukrajine však, 1-2% Ukrajinskej šľachty bude hovoriť po poľsky a 98% obyvateľstva hovorovou Ukrajinčinou.

Náboženská otázka

Súčasne v Európe prebieha reformácia. A v tomto období v Poľsku väčšina šľachty konvertuje na Protestantizmus. Čiže v najvýznamnejšom období Poľskej histórie majú Poliáci protestantský Parlament. Na Ukrajine k tomu pribúda špecifikum, že okrem šľachtických katolíkov a protestantov, ktorých je málo, väčšinové obyvateľstvo je Ortodoxné, Pravoslávne. Po troch generáčnych behoch sa to na Ukrajine ustáli tak, že tá malá skupina vlastníkov, šľachticov budú rímsky katolíci a budú hovoriť poľsky.

Sociálna otázka

Vedie to k tomu, že na Ukrajine vlastní pôdu Poľská šľachtická rodina takmer určite so židovským manažérom a jeho rodinou. Ich spoločným cieľom je kolonizovať a generovať peniaze produkciou a predajom do Európy (globalizácia prebiehajúca v 16. storočí). Lokálni šľachtici okamžite kopírujú, ako to robí poľských. Tým sa znižuje sloboda obyvateľstva.

Kozáci

Sú slobodní ľudia, ktorí sa snažia uniknúť tomuto vývoju. Preto odchádzajú do neobývanej stepy na juhovýchode Ukrajiny, mimo dosahu systému. Farmárčia, lovia ryby a lúpia. Prepadli Krymský chanát. Dokonca sa snažia prepadnúť aj Istanbul. Mnohí z nich majú slušné vzdelanie od jezuitov, ako napr. Bohdan Chmelnickij. Sú na okraji Poľského systému, ktorému rozumejú. Páči sa im najmä jeho koncepcia slobodných práv (ak by sme boli šľachtici, mali by sme práva). Do nich ich však poľská šľachta nepustí. Kompromisom je status registrovaného kozáka, ktorý dostal určité práva v Poľskom štáte. Tak sa stávali

dôležitou súčasťou Poľskej armády (kozácka pechota/poľská kavaléria), ktorej sa s nimi veľmi darilo, porážali napr. tureckých Osmanov.

Ale v 1648 sa to všetko rozpadáva pre rozdiely, ako je zmienené v jazykovej, náboženskej a sociálnej otázke vyššie. Vzniká situácia občianskej vojny pravoslávnych Ukrajinských kozákov hovoriacich ľudovou ukrajinčinou s Ukrainizovanými rímskokatolíckymi poľskými šľachticmi, hovoriacimi po poľsky. Vojnu rozhoduje poľská armáda proti nim a v tom momente kozáci hľadajú spojencov v Moskovskom štáte. Dovtedy boli ich spojencami Krymskí Tatári, ktorý sa po vzájomných potýčkach stiahli.

10. Globálne impéria

(1) Impérium (v Európskom kontexte od 1500 do 1950) má centrum a periférie. Republika je spolok rovnocenných území.

(2) Kriticky efektívne je hlbinné spojenie medzi nacionalizmom a impériom.

Hlbinný príklad1: Napoleon

Oslobodím/pozdvihnem národ a stane sa celosvetovým impériom.

Hlbinný príklad2: Putin

Ukrajinský národ si neuvedomuje, že ho treba oslobodiť od imperiálnych vplyvov USA, EU a Poľska. Ja nemám imperiálne zábery. Iba oslobodzujem Ukrajinu národne.

Hlbinný príklad3: Marx a Engels

Robotníci so všetkých krajín sa spoja v jeden robotnícky národ. A to aj tí z impérií s tými, ktorí sú nimi kolonizovaní a znížia si dobrovoľne svoju životnú úroveň, atď.

Hlbinný príklad4: Rakúsko Uhorsko a Nemecko v 1. sv. vojne a tiež Hitler v 2. sv. vojne, keď ovládli Ukrajinu

Ukrajina je náš neobmedzený chlebník (Kornkammer) a ukrajinským roľníkom sa to bude páčiť. Sú podľa Hitlerových predstáv ako Afričania, budeme im brať obilie a nakŕmime naše civilné obyvateľstvo, naše armády a vyhrajú na západnom fronte.

Hlbinný príklad5: Stalin

Nemáme vzdialené námorné impérium ako Briti a Francúzi a preto musíme spraviť vnútornú kolonizáciu (napr. Ukrajinský hladomor).

Test 1 humanizmu

kresťanstva

(1) Prijatím kresťanstva sa namiesto otroctva v zóne kresťanských štátov zdaňuje ľudská práca. čo je pokrok.

(2) Otroctvo sa tým však nekončí a otrokmi sa stávajú nekresťania z Kaukazu, Ázie a Afriky a používajú ich aj kresťanské štáty.

technického pokroku

(1) Moskovský štát sa vďaka malej technologickej výhode, muškete, ktorú nakupoval zo Západnej Európy a vymieňal za globálny predaj sibírskych kožušín veľmi rýchlo zmocnil obrovského územia až po Aljašku a stal sa globálnym impériom.

(2) Západná Európa mu ju predávala napriek tomu, že vyvražďoval elity susedných štátov a nahrádzal ich svojimi elitami ako je to zapísané v 7. prednáške v príkladoch teritoriálnej expanzie Moskovského štátu. Pokúšal sa o to aj v Livónii, ako je to zapísané v 9. prednáške v časti Postoj k Moskovskému štátu.

11. Osmanský ústup, Ruská moc, Ukrajinský populizmus

Ústup Poľsko-Litovského spoločenstva, Krymského chanátu a Osmanov

V 1667, zmluva medzi Poliakmi a Rusmi o rozdelení Ukrajiny na ľavý a pravý breh. Čo znamená, že Ukrajinci (kozácky hajtmani) sú na oboch stranách.

Príklad

V 1672 kozácky hajtman Doroshenko pomáha Osmanom poraziť Poliakov v juhozápadnej oblasti Ukrajiny, v Podolí. A uzatvárajú s Poľskom mier.

V 1681 Osmani uzatvoria mier s Rusmi

Potom sa snazia ovladnúť Viednu a sú porazení spojenými silami Rakúska a Poľska.

Anekdota

Dôkaz, že Litovsko-Poľské spoločenstvo, Kozáci a Krymskí Tatári tvoria jeden celok je bitka o Viedeň, ktorú iniciovala Osmanská ríša. V jej radoch boli Krymskí Tatári. Proti nim stála rakúska a litovsko-poľská armáda, ktorá obsahovala Kozákov. Rakúska armáda mala anekdotický problém, nevedela rozoznať poľských, kozáckych a tatárskych vojakov. Toľko mali aj vonkajškovo spoločného.

Po porážke Osmanov v 1683 a 1699 (Karlowitz) sa Habsburgovské Rakúsko dostane až na Balkán ako nová vnútrozemská ríša. Poľsko si berie Podolie späť. Stáva sa z neho centrum chasidizmu.

Nástup Ruského impéria

Pomenovanie Rusko vzalo z Kyjevskej Rusi. Nie naopak. S obrovským úspechom sa vracia do Európy Petrom a Katarínov veľkou. Rusko ústup Osmanov na juh využilo na útok na sever. V jeho vojsku boli aj Ukrajinskí kozáci. Sú zvyknutí na Tatárov, Poliakov, Litovcov. Ale teraz sú na severe a proti nim stojí moderná Švédská armáda, majú obrovské straty, sú ďaleko od domova a riadia ich ruskí cisárski dôstojníci.

Súčasne Poliaci napadli ľavý, ruský breh Ukrajiny. A preto sa Ivan Mazepa, kozácky hajtman (radca Petra Veľkého) rozhodne prejsť na švédsku stranu (z Ruského pohľadu ide o obrovskú zradu Ukrajincov) ... Rusko poráža Švédov v r. 1709 (bitka pri Poltave), dostane sa aj k Baltu a stane sa aj severoeurópskou mocnosťou. Nasleduje zákaz predaja obilia pre kozákov v r. 1719. Môžu predávať iba cez ruské prístavy.

Nasleduje vyhlásenie Ruského impéria v r. 1721, vybudovanie Petrohradu, nového európskeho centra.

V r. 1722 Ruské impérium vytvorí Malorusko, ktoré spravuje kozácku krajinu.

Po porážke Švédov Rusi ďalej používajú Ukrajincov (kozákov) aj na porážku Krymského Chanátu - jeho vyhnutie zo severného pobrežia Čierneho mora a obsadenie Krymu – protektorát. A v 1783 ho anektujú k Ruskému impériu. A následne ho Katarína Veľká premenuje na Novorusko. Ako dôkaz progresivity Ruského impéria. Sú do neho poslané 4 vedecké expedície ruskej imperiálnej akadémie vied, aby toto panenské územie zmapovali.

A všetko premenujú. Všetky turkické, moslimské a tatárske mená sú nahradené gréckymi, alebo grécky znejúcimi, napr. Cherson. Mariupol. So zámerom ukázať, že Rusi majú priame spojenie s klasickým svetom ako najosvietení Európania.

So zámerom vrátiť sa o 2000 rokov dozadu a všetko medzitým vymazať, Ukrajincov, aj Krymských Tatárov, Lebo jediné na čom osudovo záleží je Rusko, ktoré siaha až do starého Grécka. A preto budú Krymskí Tatári presídľovaní a vyhánaní a ich kompletne vysídlenie sa dokončí po roku 1944.

Otázka a odpoveď

Prečo si dnes ľudia myslia, že Krym a Ukrajina patria Rusku?

Lebo ich história bola Rusmi úspešne vymazaná.

12. Zvláštnosti Habsburgovcov

To, že Habsburgovci boli tmárski vládcovia je Francúzska, Britská a Americká propaganda z prvej svetovej vojny.

Príklad:

Koľko afroameričanov v americkom Kongrese počúvalo Wilsonov slávny prejavu na konci prvej sv. Vojny. ktorým ohlásil práva národov na sebaurčenie? Žiaden. Zatiaľčo v Habsburgskom Parlamente boli zastúpene všetky národnosti. V mnohých ohľadoch bola Habsburgská monarchia vo vedení 1. sv. vojny liberálnejšia ako USA. V 19. storočí bola Habsburgská monarchia liberálnou zónou veľmi chaotických politík medzi národnosťami, čo pripomína dnešnú EU.

Jan Hus

Poznámka: Na [Habsburgovcoch](#), [Luxemburgovcoch](#) je pekne vidieť aká progresívne kvalitná bola/je naša stredoeurópska oblasť (napr. [Karel IV, zakladateľ Karlovej univerzity](#).), v ktorej sa Slovensko/Slováci utvárame s podobným statusom, ako Ukrajinci.

Okrem iného vyprodukovala aj pre-protestantské **nepoklonenie sa** dekana a rektora Karlovej univerzity Jan Husa, (zaujímavosť: ktorý prednášal v češtine a poznámky si robil v latinčine).

Kvôli úplnej absencii synov, Habsburgovci prišli s pragmatickým pravidlom, že ak nie sú mužskí Habsburgskí potomkovia, potom nástupníctvo prechádza na ženských. Tak sa stala kráľovnou Mária Terézia.

Habsburgovci získali Halič pri prvom delení Poľska potom ako ho spolu s Prusmi a Rusmi porazili v roku 1772 (ďalšie dve delenia Poľska 1793, 1795 a väčšinu z neho zaberie Rusko, takmer celú Ukrajinu, okrem Haliče (a Bukoviny), ktorá sa pri treťom delení rozšíri o Krakow).

Poznámka: všetky rodiny, ktoré sa stanú konštitutívne pre vytváranie nemeckej modernity vo Viedni pochádzajú z Haliča, napr. rodina Freud.

V 1848 majú Rakúšania obavy z Poliakov (viac) a Ukrajincov (menej). A preto v Haliči začnú podporovať Ukrajincov. A tí vznášajú požiadavky ako napr. rozdeliť Halič na polovicu, západnú a východnú).

Časovanie

Po Rakúsko-Uhorskom vyrovnaní v r. 1867 je Rakúskom Halič, Morava, Čechy, Rakúsko, Slovinsko, Chorvátsko. A je riadené Ústavným zákonom, ktorý sľuboval veci ako sloboda prejavu, rovnaké práva pre jednotlivcov, národy. (Až v tejto formácii sa začala tvoriť Ukrajinská národnosť). To spôsobilo, že plné volebné právo mužov Rakúsko dosiahlo už v r. 1907 (napr. USA ho nemali).

Čiže vznikajú politické strany. S politickými stranami politické kampane. A s nimi médiá (tlač). A to vrátane Ukrajinskej tlače, Ukrajinských politických strán, Ukrajinských politických požiadaviek. Čo v Ruskom impériu nebolo možné. A preto poprední Ukrajinskí myslitelia a aktivisti po zákaze používať Ukrajinský jazyk v 1863 a 1876 prechádzajú do Haliče. napr. [Hruševskij](#),

Táto sloboda priniesla nový prístup ku národu, národopisný, etnografický, antropologický, v ktorom národ je veľká skupina ľudí, ktorá má napr. spoločné piesne, príbehy, ľudový jazyk, v ktorom je subjektivita zdrojom objektívneho vedeckého poznania.

13. Republiky a revolúcie

1. Problém revolúcie a republiky je analogický. Sľubujú nový začiatok, Preto sa pozrieme, či je to splniteľný sľub.

V roku 1861 bolo v Rusku de jure zrušené nevoľníctvo. Súčasne však bývalým nevoľníkom nebolo umožnené de facto vlastniť pôdu. A preto de facto nebolo zrušené ich nevoľníctvo (podobný príklad sú v SK LGBTI+ ľudia, premiér sa s nimi solidarizuje, keď ich vraždia, avšak nedáva im rovnocennosť. Čiže sa s nimi nesolidarizuje).

2. Historický vzor “ak chceš reformovať krajinu, nechaj sa poraziť vo vojne”

v 1904 si je Ruské impérium isté, že porazí Japonsko. Lebo Japonsko je podľa neho zaostalá Ázijská krajina. Poslali celú svoju flotilu, ktorú Japonci okamžite potopili. Na súši sa Rusom nedarilo lepšie a prehrali vojnu. Samotná vojna spustila v Rusku protesty.

(Ľudia majú toto na mysli, keď hovoria, aké riziká na seba zobrať Putin vojnou na Ukrajine.)

Pod tlakom porážky, Ruský štát vytvorí parlament. Na Ukrajine sa na krátke obdobie uvoľňujú obmedzenia pre Ukrajinskú tlač a vydavateľstvá, vyučovanie Ukrajinských predmetov na univerzitách v Charkive a Odese.

Štruktúra Ukrajinského národného hnutia v Haliči koncom 19. stor.

a) sekulárni Ukrajinskí intelektuáli, ktorí odišli z Ruska

b) grékokatolíci vysielaní z Viedne (pôvodne [Uniaty](#) premenovaní Habsburgovcami), [Šeptyckyj](#)

Právo národov na sebaurčenie

Test 2 - politiky práva národov na sebaurčenie

Nemecké a Habsburské chápanie - podmienená mierová dohoda

Po atentáte na následníka trónu začali Habsburgovci vojnu proti Srbsku. Spojenec Srbska, Rusko napadlo Halič. Šeptyckyj a grékokatolícki kňazi sa dostávajú do vyhnanstva hlboko v Rusku. Habsburgovci potom v 1915 získajú Halič späť.

A v 1917 spolu s Nemeckými spojencami prejdú do ofenzívy a obsadia veľmi úspešne veľkú časť Ukrajiny, Bieloruska, Pobaltia a podpíšu mierovú dohodu s Ukrajinskou národnou republikou v roku 1918 a uplatňujú na ňu myšlienku práva národov na sebaurčenie

Hovorí Ukrajincami: “Boľševici sa právu národom na sebaurčenie vysmievali, Američanov to nezaujímalo. My podpisujeme s vami (na podklade Brest-litovskej mierovej dohody), Ukrajincami mier, lebo si vážime vaše právo na sebaurčenie”. **Ukrajinské sebaurčenie je však podmienené tým, že Ukrajina okamžite do Nemecka a do Rakúska dodá milióny ton potravín (všetky svoje potraviny). A potom sa nebude mať ako sebaurčovať. V skutočnosti je posledný pokus poraziť Britov, Francúzov a Američanov (ktorí vstúpili do vojny v r. 1917 v počte miliónov vojakov.**

Ruské chápanie – premenou na mocenský zámer

Boľševická revolúcia bola v skutočnosti iniciácia svetovej revolúcie so začiatkom v jej najslabšom článku, Rusku v roku 1917. Lebo malo veľmi málo robotníkov a veľmi veľa roľníkov/nevoľníkov.

Po uskutočnení revolúcie riešil Lenin a po ňom Stalin otázku, čo nasleduje po zvrhnutí impéria. A vyšlo im podľa Marxa, že nastáva sebaurčenie národov. Vymysleli preto tento trik, ktorý umožňuje zámer premieňať na objektivitu: “Každý národ má právo na svoju suverénnu existenciu, pokiaľ táto aspirácia nezasahuje do triedneho boja. A Rusko spíňa túto podmienku”, hovorí Lenin. A tento trik (premeny zámeru na objektivitu) sa používa v Rusku dodnes: deklaratívne niečo podporovať a súčasne manipulovať potenciál národa tak, aby potvrdzoval naše zábery. A ak ich nepotvrdzuje, rozdrviť ho terorom, alebo ho vyhladiť genocídou.

Americké chápanie - zničením Habsburskej monarchie

Americká stratégia práva na sebaurčenie národov v období a po 1. svetovej vojne, sa týkala iba Poľska a krajín Habsburskej monarchie. Netýkala sa Ukrajiny.

Francúzske chápanie - chce mať Poľsko za spojenca proti Nemecku

Francúzsko sa nestará o to, kto/aký režim je kde, hlavné je to, aby bol jeho spojenec proti niekomu, koho sa obáva.

Na Západe sa síce po poslednom Nemeckom útoku skončila prvá svetová vojna jeho prehrou, ale na Východe, v chaose Sovietskeho zväzu pokračuje. V tomto chaose sa vytvorili 2 Ukrajinské štáty. V Ruskom Impériu vzniká Ukrajinská národná rada (mladí, vzdelaní ľudia, intelektuáli, na čele s Michajlom Hruševským). A v Haliči, v Ľvove vzniká Západoeurópska národná republika a okamžite začínajú vojnu s Poľskom. v ktorej sa im najprv darí, ale potom ich Poľská armáda, zložená najmä zo zajatcov z Ruska porazí. Napriek tomu je stále najdôležitejšou Ukrajinskou armádou (lebo intelektuáli Ukrajinskej národnej rady nemali blízko ku armáde).

Takže je tu boj

Ukrajinskej armády, veľmi atomizovanej, páchajúcej masakre na Židoch,
Červenej armády, ktorá napadla Ukrajinu 3x a až potom sa jej podarilo ju ovládnuť,
Bielej armády, ktorá neúspešne bojuje za obnovenie Ruského impéria (Poliaci)

Ale potom sa ešte Ukrajinská a Poľská armáda spojili a dobyli Kyiv. Ale iba nakrátko.

A v roku 1920 bola Červená armáda na predmestí Varšavy, ktorú bránili Poliaci spolu s Ukrajincami.

Na konci uzavierajú v Rige mier Poľsko a Sovietsky Zväz, v ktorej sa vytvorí nové západo-východné delenie, kde Halič a Volyňsko pripadnú Poľsku - 6 miliónov Ukrajincov, 15% obyvateľstva, (o 2-3% body viac ako afroameričanov v USA) a zvyšok Sovietskemu zväzu.

14. Poľsko a Ukrajina medzi vojnami

Aby sme chápali Ukrajinu, potrebujeme chápať aj Poľsko a to rovnakým dynamickým spôsobom cez autonómne akcie/operácie Poliakov:

Poľsko-litovské spoločenstvo je rozdelené medzi tri impéria:

a) Prusko, ktoré sa stáva Zjednoteným Nemeckom

Nemci skupovali pôdu - Poliaci zbierali peniaze, aby bránili pôdu

Nemci zakladali svoje knižnice - Poliaci zakladali svoje knižnice

Nemci ponemečtujú školy - Poliaci zakladajú poľské čitateľské spolky a vydavateľstva poľských kníh

b) Habsburgovci - poľská šľachta sa dostáva do pozícií správcov, úradníkov, poslancov, kde má možnosť slobody prejavu a publikovania

c) Ruské impérium - podzemné aktivity

Takmer všetci Poliaci absolvovali vzdelanie v Ruských školách. Niektorí z nich, napr. Jozef Pilsudski strávil určitý čas aj na Sibíri.

To viedlo Poliakov ku vytvoreniu

Poľskej socialistickej strany (PPS) (naľavo od stredu) má nostalgiu za Poľsko-Litovským spoločenstvom, federáciou Poliakov, Bielorusov, Litovcov a Ukrajincov s určitou autonómiou Židov.

Národní demokrati (napravo od stredu) si predstavujú Poľsko ako národný štát. Lebo Poľsko-Litovské spoločenstvo sa rozpadlo. Šľachta nie je národ. Národ sú roľníci, hoci o tom ešte nevedia. Úlohou národných demokratov, je spraviť z nich Poliakov. A nie sa starať o ostatných. Nemci a Židia sú národní nepriatelia a Bielorusi a Ukrajinci sú nimi tiež, ak sa neasimilujú.

Zhrnutie rozdielov medzi situáciou Poľska a Ukrajiny po prvej svetovej vojne

Žiadna krajina z víťazných štátov

1. nehovorí o tom, že Ukrajina má právo na sebaurčenia (iba Nemecko, čo sa veľmi nepočíta, lebo prehralo vojnu, 13. prednáška)
2. nemá záujem o to, aby sa Ukrajina stala štátom, na rozdiel od Poľska, ktorého štátnosť podporujú Francúzi (ale iba ako nárazníkový štát Nemecka).

Revolúcia a hranice

Ak uvažujeme o páse krajín medzi Baltickým a Čiernym morom, o Estónsku, Lotyšsku, Litve, Bielorusku a Ukrajine, tie po skončení 1. svetovej vojny ležia v mocenskom vákuu. Nemci síce prehrali vojnu, ale prehrali ju na Západe a na Východe porazení neboli. Toto vákuum chce vyplniť poľský prezident a súčasne predseda PPS Pilsudski federáciou ako je spomenuté vyššie (proti čomu boli Národní demokrati). Lenin ju chce vyplniť globálnou revolúciou. Riešili to Poľsko-Sovietskou vojnou 1919-1920, ktorá skončila porážkou Červenej armády na takej hranici, v ktorej nebolo praktické uvažovať o Poľskom federatívnom spoločenstve (milión Bielorusov, 5+ miliónov Ukrajincov, 3 milióny Židov). Preto vznikol Poľský národný štát s veľkými národnostnými menšinami. Pre sovietsku stranu to znamenalo, že globálna revolúcia má hranicu, zastavila sa a teda musel vzniknúť neglobálny sovietsky štát.

Pozemková reforma

Po prvej svetovej vojne najdôležitejšou politickou otázkou stále zostávalo vlastníctvo pôdy. V Poľsku existovala roľnícka strana. Bola to však iba Poľská roľnícka strana, ktorá bola vo vláde s Národnými demokratmi. To znamenalo, že pôdu získavali iba poľski roľníci. Nie však bieloruskí a ukrajinskí roľníci žijúci v Poľsku. A preto sú pre nich príťažlivé sovietske

myšlienky národného oslobodenia. O to viac, že sovietska moc sa usilovala o internacionalizmus a v rámci toho podporovala [budovanie škôl, univerzít apod. Ukrajincov](#).

Je veľký rozdiel medzi postHabsburgskou Haličou a postRuským Volyňskom. V Haliči je kresťanské obyvateľstvo gréckokatolícke, vo Volyni pravoslávne. Vo Volyňsku je oveľa menej Poliakov a Židov ako v Haliči. V Haliči (ako je vyššie uvedené (kapitola 13), boli aj veľké očakávania národného sebaurčenia. Vznikla tam západoeurópska národná republika, ktorá bola porazená Poľskou armádou. Ukrajinské sebaurčenie sa rozplynulo a ich situácia bola o dosť horšia ako v Rakúskej monarchii. Vznikali malé skupiny radikálnych ukrajinských nacionalistov, ktorí zavraždili niekoľko umiernených poľských politikov (zaujímavý point, že radikáli vraždia umiernených a nie radikálnych protivníkov, lebo tí radikálni potvrdzujú konflikt, zatiaľčo tí umiernení ho podkopávajú).

V 1926 sa vracia Pilsudski, ktorý vojenským prevratom zvrhne demokraciu a nastolí autoritatívny režim, ktorý ovláda z pozadia. A ktorý sa snaží odpútať Ukrajincov od sovietskej propagandy aspoň vo Volyňskej oblasti Volyňským experimentom (ako súčasť akcie [Prometheism](#).) vedeným Henrykom Jozewskym z Kyjeva, ktorý autenticky veril, že Ukrajinská a Poľská kultúra sú si podobné a Ruská je úplne iná. Preto umiestňoval Volyňských Ukrajincov v lokálnej vláde, podnecoval ich k používaniu Ukrajinského jazyka v pravoslávnej cirkvi, ku Ukrajinskej nezávislosti a štátnosti.

V tom čase už na Ukrajine prebieha krutá kolektivizácia, ktorá Ukrajinských roľníkov vyháňa do Poľska a do Rumunska. A v 30 rokoch je tam taká kritická situácia, že Stalin nariadi prestávku v kolektivizácii a uvedenie Červenej armády do plnej pohotovosti. Lenže Poľský útok neprišiel, lebo Poliáci ho nikdy neplánovali. Snažili sa iba zoslabovať a rozkladať Sovietsky zväz špionážou. Takže sovietska kolektivizácia sa znovu rozbehne a Sovietsi požiadajú Poliakov o mierové rozhovory a Poliáci súhlasia a v r. 1932 podpíšu so Sovietmi pakt o neútočení. A tak vydávajú Ukrajincov napospas sovietskej kolektivizácii.

15. (Sovietska) Ukrajinizácia, hladomor, teror: 1920 - 1930

1. My, humanisti to vidíme tak, že hlad je politické rozhodnutie, v ktorom ľudský život nemá žiadnu hodnotu. Leninské videnie je, že všetko musí byť podriadené politike, ktorú určuje malá elitná skupina ľudí a tak posúva vpred správnym smerom celú históriu. K socializmu, k vláde proletariátu, ktorá je nevyhnutným, objektívnym cieľom celej histórie. Čiže nezáleží ani na faktoch. Sú dobré iba na to, aby potvrdzovali nevyhnutné, objektívne naratívy. Čiže ak 4 milióny roľníkov zmizne teraz, alebo o 100 rokov, to nie je vina Sovietov, ale objektívna, vedecká nevyhnutnosť.
2. Bolševická revolúcia bola od začiatku myslená ako globálna, ktorá sa v Sovietskom zväze iba začína. Keď sa tento predpoklad ukázal nesprávny, vznikla potreba spraviť socializmus iba v jednej krajine. A to vytváralo obrovské napätie. Schéma riešenia vyzerá zhruba takto:
 - a. zatvoríme sa, aby nikto nemohol ani dovnútra, ani von, lebo sa nechceme kontaminovať neobjektívnym buržoáznym svetom

- b. využijeme obrovské teritórium krajiny
 - c. dáme elitám jednotlivých národov sovietskeho zväzu kapitalistický stupeň rozvoja, spravíme našu verziu Ukrajiny príťažlivú pre sovietskych ľudí aj pre poľských Ukrajincov
 - d. ony zorganizuju hladkú kolektivizáciu
3. Totality manipulujú realitu tak, že neriešené reálne problémy transformujú do vymyslených, ktoré práve riešia

Príklad:

Za hladomorom sú ukrajinskí nacionalisti a poľskí špióni, s ktorými bojujeme. Akonáhle sa táto lož vypustí, ľudia hladomorom začnú zomierať s ňou - začne žiť svojim vlastným 'nevyhnutným, objektívnym' životom.

4. Ironicky povedané, keď sa predikcie marxizmu-leninizmu mýlia, musí to byť preto, lebo nejakí konkrétni jednotlivci, ktorí mali nadprirodzené schopnosti, zlyhali. Lebo marxizmus-leninizmus ako systém a ako metóda je absolútne vedecký, nevyhnutný, objektívne pravdivý.

Preto Stalin povedal, že za hladomor sú zodpovední konkrétni Ukrajinci straníci. A preto musia byť zadržaní. Je to vplyv nepriateľského Poľska, jeho Ukrajinských nacionalistov, ktorí ich skorumpovali. Tých zozadu riadi Pilsudski. A svojim najbližším spolupracovníkom, Kaganovičovi a Molotovovi píše, že Ukrajinskí straníci zámerne sabotujú úrodu na Ukrajine, aby ju odtrhli od Sovietskeho zväzu.

- 5. Počas hladomoru, Sovietsky zväz vyvážal potraviny z Ukrajinských prístavov.
- 6. Keď Ukrajinské sovchozy neplnili kvóty obilia, museli ju zaplatiť mäsom.
- 7. Čierna listina z 28.11.32 nariaďovala odovzdať 15x viac obilia ak sa nesplnil plán
- 8. Ďalej nariaďovala, aby sovchoz, ktorý nesplnil plán, bol odrezaný od zvyšku sovietskej ekonomiky
- 9. Platilo súčasne, že a) ak sa súdruhovia nesnažili ďalej rekvirovať obilie, boli potrestaní do koncentračných táborov, lebo konali sabotáž b) rekvirácia obilia bola uskutočňovaná nesprávne a budú vyvolané dôsledky konkrétnym ľuďom
- 10. Keď sa situácia v januári 1933 ešte zhoršila a roľníci začali chodiť do miest žobrať, bolo im zakázané chodiť do miest.
- 11. Následne bola Ukrajina ako celok izolovaná od svojich susedov, Bieloruska a Ruska a bolo nelegálne opustiť ju. Hoci potraviny pre mestá, Bielorusko a Rusko produkoval práve Ukrajinský vidiek.
- 12. 120 000 straníkov, medzi nimi ukrajinskí spisovatelia boli odvečení do koncentračného tábora v Karélii a tam popravení.
- 13. Mykola Chvylovy, Mykola Skrypnyk spáchali samovraždu.

Zhrnutie:

Sovietsky systém umožňoval jeho politbyru nikdy nebrať za svoje politické rozhodnutia zodpovednosť.

16. Kolonizácia, Vyhladzovanie, Etnické čistenie

Nemecko vzniklo potom, ako sa kolonizoval svet (január 1871) na podnet Pruska.

Hitler, ktorý v prvej svetovej vojne bojoval na západnom fronte, kde bolo Nemecko porazené, o Ukrajinu, ktorá bola na Východnom fronte, kde nebolo Nemecko porazené, uvažoval ako o nekonečnej zásobárni jedla. Nie ako o krajine, kde žijú ľudia.

Vojaci, ktorí bojovali na strane Bielej armády proti Červenej v Rusku za znovuoobnovenie impéria, mu potvrdzovali aj jeho druhé presvedčenie. A od 1919 verí, že Židia sú zodpovední nielen za kapitalizmus, ale aj za komunizmus.

Vo svojej knihe Mein Kampf píše, že Židia sú zodpovední za všetky koncepcie, v ktorých sa ľudia navzájom považujú za ľudí. Kapitalizmus so svojou spoločenskou zmluvou, právnym uznaním a komunizmus so svojou triednou solidaritou sú teórie, v ktorých sa ľudia vnímajú v nerasových pojmoch (v ktorých sa neuvažuje so súťažou rás). A to je pre Hitlera neprirodzené, neľudské, Židovské videnie sveta. Židia sú tiež zodpovední za kresťanstvo. Podľa Hitlera sa stačí pozrieť do Prírody, kde sa jednotlivé rasy, druhy medzi sebou nekrižia, ale bojujú medzi sebou.

Zhrnutie: Hitler netvrdí, že Židia sú rasovo menejcenní. Tvrdí, že majú nadprirodzenú schopnosť zmeniť prirodzenosť silných rasových ľudí na slabých nerasových otrokov. Namiesto zdravého boja o život, vedú konverzácie. A preto musia byť vyhladení.

Ukrajina je pre neho najlepší Lebensraum. A preto tam musia žiť Nemci, nadradená rasa. A to, že tam nie sú, spôsobili Židia, rovnako ako aj to, že Nemecko prehralo v 1. svetovej vojne. Bude ju ľahké obsadiť, lebo Sovietsky zväz je Židovským impériom, ktoré utláča jednoduchú rasu Slovanov, neschopnú politiky, kultúry. A na viac ako byť kolonizovaná a utláčaná nemá. Dáme im to, načo majú a budú šťastní. Oslobodíme ich od Židov a budú nás milovať (podobnosť s Putinovým uvažovaním o Ukrajine).

Holokaust sa nedá pochopiť iba štúdiom Nemecka a Nemeckých Židov, lebo ich tam žilo relatívne málo a veľa z nich sa zachránilo. Musíme študovať krajiny, v ktorých Židia skutočne žili vo väčších počtoch, Ukrajinu, Bielorusko, Poľsko, Litvu, Maďarsko, Československo.

Prostredie uľahčujúce Hitlerov nástup k moci krízou, vypálením Ríšskeho snemu, ktorý využije na vyhlásenie núdzového stavu, ktorý zostane v platnosti až do jeho smrti. Zriaďuje koncentračné tábory pre socialistov a komunistov a NSDAP sa stáva jedinou legálnou stranou:

- a) veľká hospodárska kríza (6 miliónov Nemcov nezamestnaných)
- b) ľavica rozdelená na sociálnych demokratov a komunistov
- c) kompromitovaná vláda

Tento zdanlivo inovatívny, dynamický nemecký kolos pritiahol vo vtedajšej Európe veľa pozitívnej pozornosti, ktorá mu v ničom nebránila:

Nemci prezbrojili, zabrali územia Francúzom. Východoeurópske krajiny tiež tendujú k Nemecku, lebo Nemecko z nich dováža potraviny a do nich vyváža priemyselné výrobky. A preto Maďarsko a Rumunsko s Nemeckom uzatvorili obojstranne výhodné kontrakty v krízovej dobe.

V 1938 sa Európa prizerá ako Nemci pohltili Rakúsko (Anschluss). V tom istom roku sa Francúzsko, Británia, Taliansko a Nemecko dohodnú, že Československo musí byť rozdelené (Mníchov, september, 1938)

Najradikálnejší príklon ku Nemecku spravili Sovieti, ktorí s Nemcami v roku 1939 podpísali Pakt o neútočení, čiže pakt o tom, ako budú okupovať Poľsko a Pobaltské štáty.

Odmietnutie Hitlerovho plánu

Hitlerov pôvodný plán bol takýto: (V prvej svetovej vojne sme neboli porazení na Východe). Preto v nej pokračujeme tam - a ako spojenci Poľska, spolu s Poľskom napadneme Sovietsky zväz.

Poliaci sa však odmietnu stať Hitlerovými spojencami. A tým donútia Hitlera zmeniť plány. A tak unáhlene uzatvorí mier so Sovietskym zväzom.

A preto namiesto napadnutia Sovietskeho zväzu s Poliakmi, napadne Poľsko so Sovietmi.

Zhrnutie:

Ak by sa Poliaci nepostavili Hitlerovi, 6 týždňov mu vzdorujú), ktorý na nich útočí zo severu z Pruska, z juhu zo Slovenska s najlepšou výzbrojou, ktorá vtedy bola k dispozícii (české tanky) nie je jasné, kedy by sa Francúzi a Briti dostali do vojny. A ak by sa Briti nedostali do vojny, potom nie je jasné, kedy/ako by sa do nej dostali Američania, ktorí masívne proti Nemcom podporovali Sovietov.

Molotovsko-Ribbentropovská Európa 1939 - 1941

Poľsko ako štát je zničené. A po zničení vymazané z mapy ako prázdne územie neexistujúceho štátu (do tých čias nič také európska krajina inej európskej krajine nerobila, robilo sa to iba v afrických, amerických, polynézskech a pod., teda v kolóniách mimo Európy. Ak tam neexistuje krajina, potom to, čo Hitler a Stalin robia nie je okupácia, čiže pritom nie sú viazaní žiadnym medzinárodnými konvenciami okupácie. Z Nemeckého pohľadu je to nedefinované územie osídlené autochtónnym (domorodým) obyvateľstvom. Zo Sovietskeho pohľadu je to triedna vojna. Ukrajinskí a bieloruskí roľníci sa vzbúрили proti Poľským utláčateľom a Sovietsky zväz prišiel im prišiel na pomoc.

Z pohľadu Ukrajinskej histórie sa Ukrajinská sovietska republika rozširuje významne na západ takmer na úroveň terajších hraníc. Nasledovaná zrýchleným postupom, používaným od 1917-1930 v iných častiach. Čiže ako druhá fáza nasledujú 4 vlny deportácií predovšetkým Ukrajincov spojených s Poľským štátom, čiže Poliakov (elita, 100 000 zastrelených, 200 000 deportovaných), Židov na Sibír. A potom rozdelenie ich pôdy utláčaným Ukrajinským a Bieloruským roľníkom. Avšak už o rok kolektivizovaná.

V Poľsku existoval aj keď utláčaný Ukrajinský politický život, Ukrajinská tlač, spolky, politický život, cirkev, vzdelávacia spoločnosť, apod. To v Sovietskom zväze možné nebolo, lebo v ňom neboli povolené žiadne nezávislé aktivity. Komunisti sa na Ukrajinu teda zdiskreditovali a preto narastá Ukrajinský nacionalizmus.

Nemeckí nacisti mali takýto strategický plán

1. Konečné riešenie pre Židov

2. Vyhladovanie - ponechať sovietske kolchozy, všetky prebytky automaticky smerovať do Nemecka. Ruské a Ukrajinské mesta sa tým vyhladujú, Leningrad, Charkiv, Kyiv. Uplatňuje sa aj voči sovietskym vojnovým zajatcom (zomrelo ich okolo 3.1 milióna hladom).
3. Generalplan Ost. Po vyhladení Židov, deportácia a rozptýlenie Slovanov. Na ich mieste zakladanie malých malebných Nemeckých mestečiek, na ktorých údržbe pracujú zotročení Slovanovia.

Holokaust

1. Ak prehráme vojnu, bude to dielo Židov.

Príklad:

ak napadneme Sovietsky zväz a Briti a Američania sa postaví za Sovietov, znamená to, že ich vlády ovládajú Židia rovnako ako v Kremli (konšpiratívny antisemitizmus).

Nemci si mysleli, že porazia sovietske za 6-12 týždňov max. Preto nemali naplánované dlhodobé zásobovacie trasy, ani zimné oblečenie. Ale na vine nebol ich zlý predpoklad, ale niekto iný, Židia.

2. Ani v období Holokaustu neexistuje bod, v ktorom prestane záležať na politike, bod čistej etiky, alebo čistého zla, kde už nezáleží na ľudskej skúsenosti, alebo kalkulácii. A preto keď nacisti tvrdili, že všetci komunisti sú Židia, nežidovskí komunisti s nimi súhlasili. A tak preniesli zodpovednosť na Židov aj za komunizmus a získali nevinu. To je štruktúra Holokaustu.

17. Reformy, recentralizácia, disidentstvo: 1950-1970

Holokaust je konkrétne naplánované teritórium, nie symbolický bod 0, Auschwitz, kde sa všetko končí, všetka literatúra, filozofia, myslenie. Ak si na to nedáme pozor, Holokaust sa stáva symbolom hlbinej geografie, v ktorej nežijú konkrétni Bielorusi, Poliaci, Ukrajinci, západní Rusi a ich krajiny neexistujú. (Kertész tiež upozorňuje, že takto sa z Holokaustu ako mravnej rezervy, ktorá nás dráždi svojou pravdivosťou, stáva Gýč hrdinskosti, ktorá si nás podmaňuje svojou dojímavosťou (vzájomné zmierovanie spoločným dojímaním spolupáchateľov a obetí, namiesto zodpovednosti za humanizmus bez obetí). To, či uvažujete, alebo nie o teritóriách, určuje spôsob akým uvažujeme o zodpovednosti za vojnu. Trik kolonializmu je v zabúdaní na kolonializmus. Aj 'mierumilovní' Európania ho používajú. Ale v skutočnosti vedú vojny, až kým ich neprehrajú. Keď prestávame hovoriť o Holokauste ako o teritórii, zabúdame na to, že sme kolonizátori a že tým staviame lokálnych ľudí do nespracovateľných situácií.

Ak Nemci na okupovaných územiach našli kolaborantov, je to aj ich historický problém, že ich okupovali

Do vypuknutia vojny na Ukrajine 2022 Nemci Rusom v príbehu, v ktorom existovali iba oni, hovorievali, že spravili dobrú vec, že sa ospravedlnili, keď sa o tom všetkom dozvedeli. A Rusi im nato odpovedali, že oni boli obeť a víťazi (platné pre Rusov viac ako pre ostatných a to sa postupne viac a viac zosilňuje až podnes). A obe

strany boli spokojné a 'mierumilovne' spolupracovali (na novom plynovode). Ved' tá Ukrajina je strašne skorumpovaná. A ani jazyk nemá, apod.

OUN (Organizácia Ukrajinských nacionalistov) a etnické čistky Poliakov

Po napadnutí Sovietskeho zväzu Nemeckom (1941), Ukrajinskí nacionalisti vyhlásili Ukrajinský štát. Nemci nechceli s Ukrajinou politicky spolupracovať a preto to nepodporili. Naopak, poslali ukrajinských nacionalistov, vrátane Stepana Banderu do koncentračných táborov. Ukrajinskí nacionalisti sa okrem toho rozdelili na Melnykovu a Banderovu frakciu a vraždili sa navzájom. Mnohí z nich kolaborovali s Nemcami a niektorí boli aj v Nemeckej polícii. A sú to tí istí, ktorí predtým, keď Sovietsky zväz obsadil Východné Poľsko vsúpili do Sovietskych milícií. Čiže cca 12000 lokálnych, prevažne Ukrajincov, je spolu s 1400 Nemcami zapojených do organizovaného vraždenia 200000 Židov v západnej Ukrajine. Títo ľudia boli zapojení aj do Poľských čistiek (10000) v r. 1943, alebo prešli ku sovietskym partizánom, keď sa vojna zvrhla. Poliaci na oplátku vraždia Ukrajincov v Haliči.

OUN mal takúto predstavu organizácie Ukrajinského národa: Na jeho čele vodca alebo vodca s malou skupinou s absolútnou mocou. Ukrajinské etnikum je supergrupa Uebermenschov. Pod ním, pod ním je skupina menších Nadľudí.

Ako vidíme, OUN prehrali. Lebo na čele UA je židovský prezident s veľmi horizontálne riadenou spoločnosťou. A to je ich špecifikum, ktorým vyhrávajú vojnu s Putinom.

Sovietske deportácie

Všetci Krymskí Tatári, žijúci na Kryme, alebo sa vracajúci z frontu, boli sovietskym režimom obvinení s kolaborácie s Nemcami. Preto boli do jedného deportovaní (180 014) do Uzbekistanu (btw v amerických studebakeroch a džípoch (dodávaných Sovietskemu zväzu ako vojenská pomoc proti Nemecku od USA)).

Zo Západnej Ukrajiny bolo deportovaných cca 250 000 Ukrajincov, ešte väčšie množstvo zavraždených.

Zo Západnej časti sovietskej Ukrajiny bolo deportovaných cca 1.5 milióna Poliakov.

Opačným smerom do Poľska bolo presídlených cca 100 000 Židov.

Poľské deportácie

Aj v komunistickom Poľsku sa deportovali a rozptýľovali Ukrajinci po územiach, ktoré po vojne dostali od Nemcov, aby nemohli vytvárať Ukrajinské komunity. Démonizovanie Ukrajincov v Poľsku pokračovalo až do 80-ich rokov minulého storočia, čo Sovietsi podporovali.

Preto to, čo sa deje počas vojny na Ukrajine teraz (v Poľsku je 6-7 miliónov Ukrajinských utečencov je neuveriteľná zmena).

Potom ako sa komunistická revolúcia zastavila a potom ako sa transformovala do jedného štátu, začala klesať dôležitosť internacionality komunizmu a narastať dôležitosť etnicity, pričom ruská etnicita bola najdôležitejšia.

Totalitná lož (je veľmi dôležitým nástrojom sovietskej/ruskej moci až dodnes)

Príklad Stalin

Stalin, ktorý s Hitlerom začali druhú svetovú vojnu ako jeho spojenec/kolaborant, má na konci vojny autoritu definovať, kto sú skutoční kolaboranti. (čiže kolaboranti sú Ukrajinci, lebo najviac trpeli v druhej svetovej vojne a najviac ich vojakov v nej zahynulo pomerne k počtu obyvateľov)

Príklad Putin

Putin, ktorý vládne ako nacistický fuhrer, má autoritu definovať, kto sú skutoční nacisti, ktorých treba denacifikovať.

Stalinistická transformácia skončila a problémom bol, že po nej nenastal v Sovietskom zväze socializmus. Preto sa Ždanov zameral kultúrny konzervativizmus, rozdeľujúca svet na dobrých nás a zlých iných. Sovietska kultúra je dobrá/čistá/vysoká/centrálna, lebo nie je kontaminovaná vonkajšími vplyvmi. A tí sovietski spisovatelia, ktorí vnášali do nevinnej/dobrej sovietskej kultúry kozmopolitné prvky, boli prenasledovaní. A Ukrajinská kultúra je provinčná, zlá, ovplyvňovaná zlou nečistou západnou kultúrou.

18. Pred a po konci dejín

Nastane koniec dejín (lebo je to náš zámer)

Nacionalizmus

Ked' budeme etnicky homogénni.
Ked' sa zbavíme tých, ktorí nie sú ako my.
Ked' budeme mať svoj čistý národný štát.

Konzumizmus

Ked' si splníme všetky túžby.

Marxizmus

Ked' nastane beztriedna spoločnosť do ktorej dejiny idú nevyhnutne.
Príklad:

Preto bolo nevyhnutné robiť kolektivizáciu. Keď priniesla hladomor, nebola to chyba teórie leninizmu, ani strany, ani systému, ale sabotáž zradcov, kontaminovaných našimi nepriateľmi.

Dialektické sovietske konce dejín

Grékokatolícky koniec dejín

Pôvodne Uniati, vytvorení Brest-litovskou úniou, premenovaní po Poľskom delení na Grékokatolíkov Habsburgovcami, stali sa národnou Ukrajinskou inštitúciou za ich vlády a zostali ňou aj po Poľskej vláde. Boli po 2. sv. vojne rozpustení sovietskou vládou a subordinovaní ruskej pravoslávnej cirkvi

Ukrajinský koniec dejín / Chruščov

1954 - áno, Ukrajina existuje, má starobylú históriu, kozákov, je to odlišný národ. Ale v 1654 sa Ukrajinci rozhodli navždy spojiť svoju vlastnú históriu s históriou Ruska. Takže existovali, aby neexistovali, resp. existovali, aby teraz existovali vo vyššej úrovni (dialektika) ako Rusko, vtedy v ešte vyššej úrovni ako Sovietsky zväz.

Krymský koniec dejín

Krym má spoločnú dlhodobú históriu s Kyjevskou Rusou. Všetky názvy jeho miest premenované na grécky znejúce (Cherson, Mariupol, Odesa) Petrom a Katarínou Veľkými. Stalin Krymských Tatárov kompletne vysídlil počas druhej svetovej vojny potom, ako ich obvinil z kolaborácie s nemeckými nacistami (do 1944 mal Krym autonómiu). A nedovoľovalo a nedovoľuje sa im vrátiť na Krym.

(Chruščov ho daroval (administratívne presunul) zo Sovietskeho Ruska do Sovietskej Ukrajiny potom, ako boli jeho pôvodní obyvatelia násilne deportovaní. Odtiaľ, že ho Sovietske Rusko darovalo pochádza nepravda, že bol vždy jeho. Je jeho v takom zmysle, ako Doneck, Luhansk, Cherson a Zaporozie, ktoré počas terajšej vojny Rusko anektovalo).

Sovietsky koniec dejín / Brežnev

Brežnevova doktrína nie je o marxizme. Je o moci. Stačí poslúchať pokyny, nech sú akékoľvek. Toto je reálne existujúci socializmus. Povedali sme vám, že bude komunizmus. Komunizmus nebude. Máme to, čo máme a budeme to brániť. Nezmení sa. Budeme v ňom pokračovať. Budeme rozprávať rovnakým jazykom, rusky. Lebo je to efektívne. A od 70. rokov minulého storočia nastáva rusifikácia Ukrajiny. Ukrajinský jazyk a učebnice sa postupne vytrácajú zo škôl. A ruština sa stáva prestížnym jazykom.

Príklad:

Sme tolerantní. Môžete robiť prijímacie skúšky v ukrajinčine, alebo ruštine (deklaratívne). Avšak ak si vyberiete ukrajinčinu, nedostaneš sa na školu. Chceš na nej študovať? Tak ich nabudúce skús robiť v ruštine.

Ruský koniec dejín / Putin

V 70-80. rokoch minulého storočia sa sovietsky režim začína vyvíjať k nacionalizmu. Robí to nostalgiou ku 2. svetovej vojne, ktorá sa predstavuje ako Veľká vlastenecká vojna, v ktorej Sovietsky zväz, vedený Rusmi, zachraňuje svet pred hrôzami fašizmu. Brežnev berie budúcnosť a nahrádza ju minulosťou.

V tomto mýte je vychovávaný Lukašenko, Putin.

V tomto mýte je Stalinova kolaborácia s Hitlerom zabudnutá. Rusi sú úplne nevinnou obeťou, ktorá hrdinsky víťazí vo vojne úplne sama, bez akejkoľvek pomoci. Preto je Putin referenčnou autoritou rozhodovať o tom, kto je fašista a kto nie. Je to koniec histórie, v ktorom sa pozeráme do budúcnosti tak, že sa pozeráme do minulosti.

Brežnev je večný, Sovietsky zväz je večný, Východný blok je večný

Poľsko-Ukrajinská konverzácia o začiatku dejín

Jerzy Giedroyc, ostatní rozmýšľali do budúcnosti. Boli presvedčení, že imperializmus musí skončiť. Aj ten ruský. Lebo ten ich poľský, v nich samých, už skončil. Publikovali veľmi talentovaných Ukrajinských autorov ako napr. George Shevelov, a iných

19. Oligarchie v Rusku a na Ukrajine

Revolúcia 1989 nebola dielom dohody USA a Sovietskeho zväzu, lebo USA uvažovali opačným smerom, udržať Gorbačova vo funkcii čo najdlhšie. Takže vôbec nepredpokladali to, čo sa stalo v 1989, ani 1991 - rozpad Sovietskeho zväzu. Bola dielom konkrétnych akcií konkrétnych krajín. A Poľská Solidarita v nich hrala dôležitú úlohu tým, že išla proti Brežnevovskému existujúcemu socializmu, čiže nudnému, homogénnemu nacionalizmu.

V 70-ich rokoch Poľský režim fungoval tak, ako chcel Brežnev -

- žiadne diskusie o ideológii, nič lepšie ako marxizmus nevymyslíte a toto je jeho jediná existujúca verzia (sovietsky realizmus hodný nasledovania)
- žiadne pokusy o reformu systému, reformy sú nebezpečné, môže s nimi u vás dopadnúť tak ako v Československu v 1968 (bratská pomoc)

V 80-ich rokoch sa dostal do krízy, čo spôsobilo zvyšovanie cien. Proti nemu sa zdvihla vlna protestov, ktorá sa sformovala do hnutia Solidarita. Veľmi rýchlo sa zmenila na politické hnutie, ktoré žiadalo vytvorenie slobodného a nezávislého odborového zväzu, ale malo aj iné politické požiadavky, ako prepustenie politických väzňov a slobodu prejavu. Diskutuje veľa ťažkých tém vrátane Ukrajinskej otázky. Vyjadruje otvorenú solidaritu s národmi sovietskeho zväzu...

Giedroyc

Snyder navštívil Giedroyc v r. 1994, ktorý mu povedal: **“Možno ste už veľa počuli o romantickom poľskom dedičstve - o strašnom utrpení Poliakov na východe. TO VŠETKO JE NEZMYSEL”**. Nezávislé Poľsko je možné iba s nezávislou Litvou,

Bieloruskom a najmä s nezávislou Ukrajinou. Je to tak preto, lebo nezávislá Ukrajina zablokuje ruský aj poľský imperializmus. Preto, aby sa to stalo realitou, publikujeme Ukrajinských autorov. Tiež publikujú [Executive renaissance](#). A spriatelujú sa s Ukrajinskými spisovateľmi. A preventívne oznamujú začiatkom 90 rokov ešte neexistujúcej nezávislej Ukrajine, že každý z nás rešpektuje svoje hranice. A tým dávajú najavo, že túto citlivú otázku dávajú zo stola preč. A tým pádom jedinou imperiálnou krajinou, ktorá chce kolonizovať Ukrajinu je Rusko.

V 70 rokoch, v časoch stagnácie/normalizácie sa očakávala normálnosť, Normálnosť bolo nevytrčať z radu, nedvíhať ruku, hlavu, oči, nemať nápady, súhlasiť. Nenormálni boli väčšinou Ukrajinci a Židia.

Priama odpoveď na to boli ľudské práva, ktoré sa dostali ako vedľajšie body do Záverečného aktu [Helsinskej konferencii o bezpečnosti a spolupráci](#), na ktorej Brežnev požadoval kodifikáciu hraníc Sovietskeho zväzu a východoeurópskych krajín. A východoeurópski disidenti ich považovali za [hlavné](#). A Ukrajinskí disidenti argumentovali, že národnosť je súčasťou ľudských práv. Ukrajinskí disidenti však končia v gulagoch, kde sa stretávajú s ukrajinskými nacionalistami, kde s nimi diskutujú o budúcnosti Ukrajiny. A presadzuje sa politické a nie etnické poňatie národa.

20. Majdan a sebapochopenie

Majdan bol inštaláciou [paralelného polis](#) Václava Bendu ([aj tu medzi inými esejami](#))

- a) (naivita) dokázala v podstatě zůstať na půdě legality
- b) dát této dynamice (naivity) pole působení (stelesniť ju) a i určitou pozitivní perspektivu ve *vytváření paralelní polis*

(Voľne si beriem z Bendu dôležitosť stelesňovať naivitu jej konaním. To je jej reálna dynamika).

Doplňky

[\[1\] Russia had a secret plan to wipe Ukraine of the face of the Earth. This report tells why it failed](#)